

**STRATEGIJA
ZA SUZBIJANJE NEDOZVOLJENOG POSJEDOVANJA, ZLOUPOTREBE I TRGOVINE, MALOKALIBARSKIM I LAKIM
ORUŽJEM I MUNICIJOM, OD 2019. DO 2025. GODINE**

Podgorica, novembar 2018. godine

1. REZIME

Radna grupa sačinjena od predstavnika organa državne uprave za poslove: unutrašnjih poslova/policije, odbrane, finansija/carine, vanjskih poslova, prosvjete i ekonomije, pripremila je Strategiju za suzbijanje nedozvoljenog posjedovanja, zloupotrebe i trgovine, malokalibarskim i lakim oružjem i municijom, od 2019. do 2025. godine i Akcioni plan za njeno sprovođenje. Naime, ovim strateškim dokumentom obuhvaćeno je oružje namijenjeno za upotrebu vojske i policije – službeno, kao i oružje za civilnu upotrebu. Strategija sadrži analizu postojećeg stanja, osnovni i opšte operativne ciljeve, koji će dovesti do mjerljivih poboljšanja u ovoj oblasti.

Analiza stanja pokazala je da su se tokom ratnih zbivanja na prostoru bivše Jugoslavije, na području Crne Gore našle izvjesne količine raznog vatrenog oružja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava, od kojih je značajan dio ostao u vojsci i policiji, kao i u nezakonitom posjedu građana. S ciljem smanjivanja nezakonitog posjedovanja oružja, municije i eksploziva, u proteklom razdoblju preduzeli smo niz aktivnosti i mjera. Donijet je Zakon o oružju, 2015. godine, kojim je građanima omogućeno da oružje u nezakonitom posjedu dobrovoljno predaju policiji (nije određen rok) ili da ga registruju u roku od dvije godine od stupanja na snagu zakona ili da ga onesposobe, što nije dalo željene rezultate. Naime, u nezakonitom posjedu građana, nalazi se i dalje izvjesna količina oružja uglavnom čija je nabavka, registracija i posjedovanje zabranjeno, kao i oružje čija je nabavka i posjedovanje građanima dozvoljeno uz odgovarajuće odobrenje. Zbog poboljšanja bezbjednosti donijeta je Strategija za kontrolu i smanjenje malog i lakog oružja i municije i Acioni plan za period 2013-2018., za njeno sprovođenje, koja je definisala ciljeve i prioritete nacionalne politike kontrole malog i lakog oružja i municije, kao i mjere i zadatke za unaprjeđenje aktivnosti u ovoj oblasti, u kom cilju se donosi i ovaj dokument.

Opšti cilj ovog strateškog dokumenta je izgradnja sveobuhvatnog i efikasnog sistema kontrole malokalibarskog i lakog oružja i municije, kroz uspostavljanje zakonodavnog okvira o kontroli naoružanja, smanjenje nelegalnih tokova, širenja i zloupotrebe vatrenog oružja, municije i eksploziva. Operativni ciljevi su da se osigura:

- da se zakonodavstvo o kontroli naoružanja uspostavi i u potpunosti uskladi sa regionalnim okvirom Evropske unije i drugim relevantnim međunarodnim obavezama i da se standardizuje širom regiona;
- da politike i prakse kontrole naoružanja budu utemeljene na činjenicama i kriminalističko-obavještajnim podacima;
- da se znatno smanje nedozvoljeni tokovi vatrenog oružja, municije i eksploziva;
- da se znatno smanji snabdijevanje, potražnja i zloupotreba vatrenog oružja kroz povećanje nivoa svijesti o opasnosti oružja, edukaciji, promovisanju kontrole naoružanja i boljoj obaviještenosti;
- da se znatno smanji broj vatrenog oružja u nelegalnom posjedu;
- da se smanji broj viška i uništi zaplijenjeno malokalibarsko i lako oružje i municija;
- da se znatno smanji rizik širenja i preusmjeravanja vatrenog oružja, municije i eksploziva u protivpravne tokove.

Realizacijom definisanih mjera i zadataka od strane nosilaca, doprinijećemo smanjenju malokalibarskog i lakog oružja, municije i eksploziva u vlasništvu fizičkih i pravnih lica, uključujući vojsku i policiju, suzbijanju nedozvoljenog posjedovanja, zloupotrebe i trgovine, kao i bezbjednom upravljanju zalihama oružja i municije, uništavanju viškova, praćenju transfera naoružanja, čime doprinosimo bezbjednosti.

2. UVOD

U skladu sa smjernicama i odlukama datim u međunarodnim i nacionalnim dokumentima, u borbi protiv organizovanog kriminala i terorizma, nameće se potreba djelotvornog i koordiniranog preduzimanja mjera i aktivnosti u cilju suzbijanja nezakonite proizvodnje, nabavke, posjedovanja, trgovine i krijumčarenja malokalibarskog i lakog oružja i municije, kao i svih drugih zloupotreba i negativnih pojava. Riječ je o vrlo složenom procesu koji zahtijeva unaprijeđenu i kontinuiranu saradnju svih ministarstava i drugih organa državne uprave i civilnog društva kako bi se postigao maksimalni učinak, kao i saradnja na regionalnom i međunarodnom nivou. U tu svrhu donosi se strategija, koja predstavlja strateški dokument koji definiše ključne ciljeve i prioritete nacionalne politike u oblasti kontrole malokalibarskog i lakog oružja i municije, a Akcioni plan sadrži jasno definisane mjere za unaprijeđenje postupanja, konkretne aktivnosti nadležnih organa državne uprave i partnera u ovoj oblasti.

Pod okriljem Ministarstva spoljnjih poslova Republike Njemačke, Evropske unije i Regionalnog savjeta za saradnju, uz stručnu podršku SEESAC, nadležni organi zemalja Zapadnog Balkana, izrazili su političku opredijeljenost za jačanje kontrole malokalibarskog oružja i suzbijanje njegovog širenja. Osim toga, vlasti u regionu sačinile su Mapu puta za održivo rješenje za suzbijanje nedozvoljenog posjedovanja, zloupotrebe i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem/vatrenim oružjem i pripadajućom municijom/ na Zapadnom Balkanu od 2019. do 2025. godine (u daljem tekstu: Mapa puta). Mapa puta je sačinjena u bliskoj saradnji sa svim relevantnim institucijama u regionu, pod pokroviteljstvom Savezne Republike Njemačke, uz stručnu podršku SEESAC-a* i u koordinaciji sa Velikom Britanijom i Evropskom komisijom. Razvijena je na osnovu Zajedničke izjave ministara unutrašnjih i vanjskih poslova zemalja Jugoistočne Evrope. Ovaj dokument, zvanično je usvojen na Samitu za Zapadni Balkan, 10. jula 2018. godine, u Londonu.

U cilju sprječavanja nelegalne trgovine, posjedovanja kao i nagomilavanja SALW, u skladu sa Strategijom donijetom na osnovu usvojene Mape puta, Crna Gora radi na jačanju pravnog okvira i administrativnih kapaciteta koji se odnose na kontrolu malokalibarskog i lakog oružja i municije, u skladu sa međunarodnim i nacionalnim dokumentima.

Svrha Strategije, kao i Mape puta, je da posluže kao vodeći dokumenti radi postizanja održivog nacionalnog i regionalnog rješenja za suzbijanje nedozvoljenog posjedovanja, zloupotrebe i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem/vatrenim oružjem i pripadajućom municijom/*. Ovaj dokument predstavlja potvrdu spremnosti Crne Gore u ovoj oblasti o trenutnim izazovima, ciljevima koje treba ostvariti i rokovima za realizaciju aktivnosti. Ovaj dokument donijet je u skladu sa Programom akcije Ujedinjenih nacija za sprječavanje, borbu protiv i iskorijenjavanje nezakonite trgovine malokalibarskim i lakim oružjem u svim aspektima, kao i pravnim obavezama proisteklim iz Protokola za borbu protiv nezakonite proizvodnje i trgovine vatrenim oružjem, pripadajućim djelovima i municijom (Protokol o vatrenom oružju). Mapa puta zasnovana je na Berlinskom procesu*, a realizacija Strategije i Mape puta olakšaće dalja zalaganja Zapadnog Balkana u ispunjavanju nekih od ključnih zahtjeva u pogledu bezbjednosti kao preduslova za punopravno članstvo u Evropskoj uniji. Citirani zahtjevi, sadržani su u novom obavještenju Evropske

*Strategija, kao i Mapa puta bavi se vatrenim oružjem za civilnu i službenu upotrebu. Termin “malokalibarsko i lako oružje”, koristi se da se označi oružje namijenjeno za upotrebu vojske i policije (službeno), dok se termin “vatreno oružje” koristi da naznači vatreno oružja za civilnu upotrebu. Ovi termini se koriste da se obuhvati svo oružje. Za potrebe korišćenja ovog dokumenta, „malokalibarsko i lako oružje“ definiše se u skladu sa definicijom koju je predložio UN Panel vladinih eksperata (1997), dok se termini „vatreno oružje i municija“ definišu u skladu sa Direktivom Savjeta Evropske unije 91/477/EEC o kontroli nabavke i posjedovanja oružja. Eksplozivi se definišu u skladu sa definicijom koja je navedena u Međunarodnim tehničkim smjernicama o municiji.

*SEESAC obezbjeđuje koordinaciju aktivnosti za kontrolu i borbu protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem, na osnovu Regionalnog implementacionog plana za suzbijanje širenja malokalibarskog i lakog oružja u Jugoistočnoj Evropi, a pominje se u Zajedničkoj izjavi o unaprijeđenju borbe protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem i municijom na Zapadnom Balkanu, koja je usvojena na Forumu ministara pravde i unutrašnjih poslova Evropske unije i Zapadnog Balkana 16. decembra 2016. godine. Takođe, doprinosi objedinjavanju akcija i zajedničkog djelovanja nedavno uspostavljenog mehanizma za cjelovito upravljanje unutrašnjom bezbjednošću (Integrative Internal Security Governance IISG), kroz inicijativu Zapadnog Balkana za bezbjednost granica i inicijativu Zapadnog Balkana za borbu protiv terorizma.

*Berlinski proces je inicijativa čiji je cilj poboljšanje regionalne saradnje na Zapadnom Balkanu i pružanje podrške integraciji regiona u Evropsku uniju, a u ovaj proces uključene su države članice: Austrija, Hrvatska, Finska, Njemačka, Italija, Slovenija i Velika Britanija.

komisije „Pouzdana perspektiva proširenja i veći angažman Evropske unije na Zapadnom Balkanu“ i pratećem Akcionom planu za Podršku transformacije Zapadnog Balkana, Strategijom Evropske unije za borbu protiv nedozvoljenog sakupljanja i prometa malokalibarskog i lakog oružja i pripadajuće municije (2025) i Akcionim planom za borbu protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem između Evropske unije i Jugoistočne Evrope (2015-2019). Pored toga, u skladu sa Srednjoročnim programom rada Vlade, kao najvažnijim krovnim strateškim dokumentom, koji se odnosi na poboljšanje nivoa bezbjednosti u državi, doprinijeće se značajnom smanjenju nezakonitih tokova novca i oružja do 2030. godine, u skladu sa ciljevima održivog razvoja (cilj 16.4). Polazni osnov za donošenje ovog dokumenta je Strategija nacionalne bezbjednosti, najvažniji strateški dokument kojim se utvrđuje bezbjednosna politika Crne Gore. Obaveza donošenja ovog dokumenta proizilazi iz procesa stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji, koja je planirana u poglavlju 24 – Pravda, sloboda bezbjednost.

Uspješna realizacija Strategije i Mape puta iziskuje usaglašeno angažovanje nadležnih organa u Crnoj Gori, kao i pravovremenu, ciljanu i koordiniranu podršku međunarodnih partnera i donatora.

3. ANALIZA STANJA

3.1. Pravni okvir

Crna Gora jemči i štiti prava i slobode, koje se ostvaruju na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma. Na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama. Uključena je u međunarodne i regionalne aktivnosti u borbi protiv organizovanog kriminala, kao važne dimenzije u kontroli malokalibarskog i lakog oružja i municije. Crna Gora je članica Ujedinjenih nacija, NATO-a, Organizacije za zabranu hemijskog oružja (OPCW), Svjetske carinske organizacije (WCO), Međunarodne kriminalističke policijske organizacije (INTERPOL), Svjetske trgovinske organizacije (WTO), Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS) i potpisnica Ugovora o trgovini oružjem (ATT). Crna Gora sprovodi sve potrebne mjere, aktivan je činilac u okvirima međunarodne i regionalne saradnje, naročito sa najvećom regionalnom bezbjednosnom organizacijom OEBS-om, s ciljem poboljšanja kontrole u ovoj oblasti. Aktivno sprovodi Program akcije Ujedinjenih nacija za sprječavanje, borbu i iskorijenjavanje ilegalne trgovine malokalibarskim i lakim oružjem i municijom. Takođe, sprovođenjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Crne Gore i Unije i njihovih država članica Crna Gora doprinosi suzbijanju organizovanog kriminala i unaprjeđenju bezbjednosti.

Pitanja kontrole malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja uređena su: Zakonom o oružju (“Službeni list CG”, broj 10/15), Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma (“Službeni list CG”, br. 14/07 i 04/08), Zakonom o kontroli izvoza robe dvostruke namjene (“Službeni list CG”, broj 30/12), Zakonom o spoljnoj trgovini naoružanjem i vojnom opremom (“Službeni list CG”, broj 40/16), Zakonom o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje mogu da se koriste za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje (“Službeni list CG”, broj 40/16), Zakonom o zapaljivim tečnostima i gasovima (“Službeni list CG”, br. 26/10, 31/10 i 40/11), Carinskim zakonom („Službeni list RCG“, br. 07/02, 38/02, 72/02, 21/03, 31/03, 29/05, 66/06) i („Službeni list CG“, br. 21/08, 62/13 i 71/17), Krivičnim zakonikom (“Službeni list CG”, br. 70/03, 13/04, 47/06, 40/08, 25/10, 32/11, 64/11, 40/13, 56/13, 14/15, 42/15, 58/15, 44/17 i 49/18) i Zakonom o krivičnom postupku (“Službeni list CG”, br. 57/09, 49/10, 47/14, 02/15, 35/15, 58/15 i 28/18).

Nijesu donijeti propisi kojim se uređuje proizvodnja, obilježavanje i označavanje oružja, kao i u sistemu kontrole spoljnje trgovine naoružanjem (oružje vojske i policije), vojnom opremom i robom dvostruke namjene.

3.2. Rasprostranjenost oružja i municije

Tokom ratnih zbivanja na prostoru bivše Jugoslavije, na području Crne Gore našle su se određene količine raznog vatrenog oružja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava, od kojih je značajan dio ostao u vojsci i policiji, kao i u nezakonitom posjedu građana.

S ciljem smanjivanja nezakonitog posjedovanja oružja i municije, u proteklom razdoblju preduzeli smo niz aktivnosti i mjera. Usvojena je Strategiju za kontrolu i smanjenje malog i lakog oružja i municije i Acioni plan za period 2013-2018, donijet je Zakon o oružju, 2015. godine, kojim je građanima

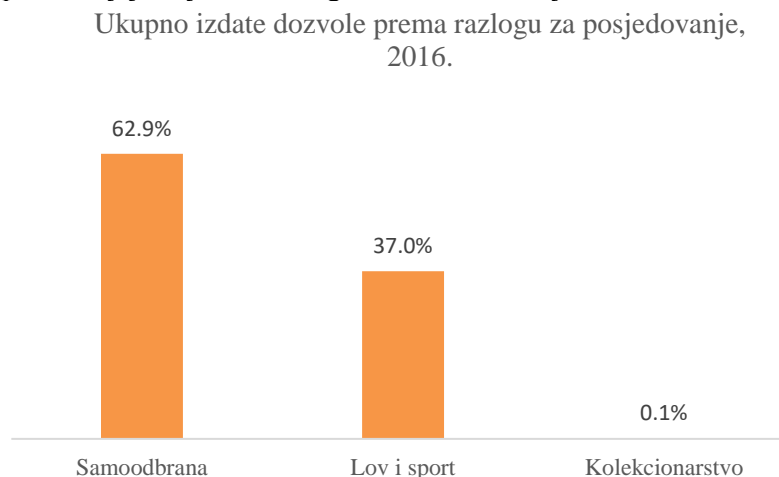
omogućeno da oružje u nezakonitom posjedu dobrovoljno predaju policiji (nije određen rok) ili da ga registruju u roku od dvije godine od stupanja na snagu zakona ili da ga onesposobe, što nije dalo željene rezultate. Naime, u nezakonitom posjedu građana, nalazi se i dalje izvjesna količina oružja uglavnom čija je nabavka, registracija i posjedovanje zabranjeno, kao i oružje čija je nabavka i posjedovanje građanima dozvoljeno uz odgovarajuće odobrenje. Takođe, građani nijesu zamijenili isprave o oružju kojima je rok važenja istekao. Nije riješeno pitanje naslijeđenog oružja, a nije uređena ni proizvodnja oružja, kao ni ispitivanje i obilježavanje oružja i označavanje oružja i municije. Zakonodavstvo nije u potpunosti usklađeno sa međunarodnim okvirom i drugim međunarodnim obavezama ili nije uspostavljeno, a nijesu dovoljno smanjene ukupne količine oružja i municije u posjedu državnih organa, pravnih lica i građana. Stepenn sigurnosti i bezbjednosti skladišnih objekata za oružje i municiju nije u skladu sa međunarodnim standardima.

U periodu trajanja legalizacije (od 19. marta 2015. do 19. marta 2017. godine), građani su podnijeli 3.674 zahtjeva za registraciju vatrenog oružja bez dokaza o porijeklu oružja, a od 19. marta 2015. godine državi su predali na raspolaganje: oružja 1.700 komada, djelova za oružje 900, municije raznih kalibara 27.167 i minsko-eksplozivnih sredstava 230 komada), sve bez pravnih posljedica. Takođe, u 2014., 2015., 2016., 2017. i 2018., obilježen je 09. Jul – dan uništavanja SALW, kojom prilikom je uništeno: vatrenog oružja 5.769 komada, metalnih djelova oružja 978 komada, municije raznih kalibara 86.549 i minsko eksplozivnih sredstava 246 komada (koji su oduzeti u pravosnažno okončanim postupcima, predati državi na raspolaganje, opredijeljeni kao viškovi službenog oružja i municije).

U posjedu Vojske Crne Gore, od njenog osnivanja 2006. godine, smanjeni su viškovi vatrenog oružja i municije, putem međunarodnih programa pomoći i angažovanjem sopstvenih kapaciteta za neutralizaciju (viškovi municije i minskoeksplozivnih sredstava smanjeni su za 87%).

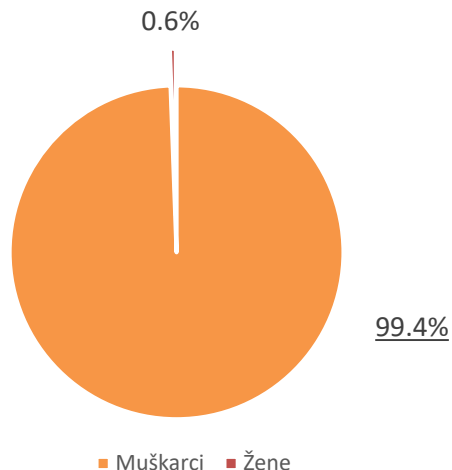
Po regionalnom istraživanju, koje je izvršio SEESAC u 2018. godini (za period od 2012. do 2016.), u Crnoj Gori u 2016. godini imalo registrovanih vlasnika oružja fizičkih lica ukupno 65.485, koja su posjedovala isprave o oružju. U odnosu na 2012. godinu broj lica koja posjeduju ispravu o oružju uvećao se za 965. U posjedu fizičkih lica registrovano je ukupno 96.128 komada vatrenog oružja, od čega 95.558 kategorije B i 570 kategorije A. Primjetno je da broj registrovanog oružja raste brže od broja imalaca dozvole – u odnosu na 2012. godinu taj broj se uvećao za 3.612. Broj oružja za koje je kao razlog posjedovanja naveden lov/sport se uvećao, od onog za koje je navedena samodobra -1.912 i 1.130 komada.

Samoodbrana i lov i sport istovremeno predstavljaju najčešće razloge za nabavku oružja.

Među licima koja posjeduju odobrenje za držanje oružja izrazito dominiraju muškarci, dok žene veoma rijetko posjeduju vatreno oružje.

Imaoci dozvole prema polu, 2016.

Vatreno oružje najčešće posjeduju muškarci starosti 61 i više godina i oni čine 61,7% od ukupnog broja imalaca oružanog lista, a zatim slijede muškarci starosti od 36 do 60 godina sa učešćem od 35,2%. Muškarci takođe čine i većinu podnosilaca zahtjeva za odobrenje za nabavku oružja. Građani Crne Gore najčešće posjeduju jedan komad vatrenog oružja (65.622 lica), veliki je broj lica u čijem posjedu se nalazi od dva do pet komada vatrenog oružja (30.102), a zabilježeno je i šest slučajeva posjedovanja više od 10 komada vatrenog oružja.

U Crnoj Gori je 2016. godine postojalo 14 prodajnih objekata koji su u svom posjedu imali 304 komada vatrenog oružja i 20.780 municije.

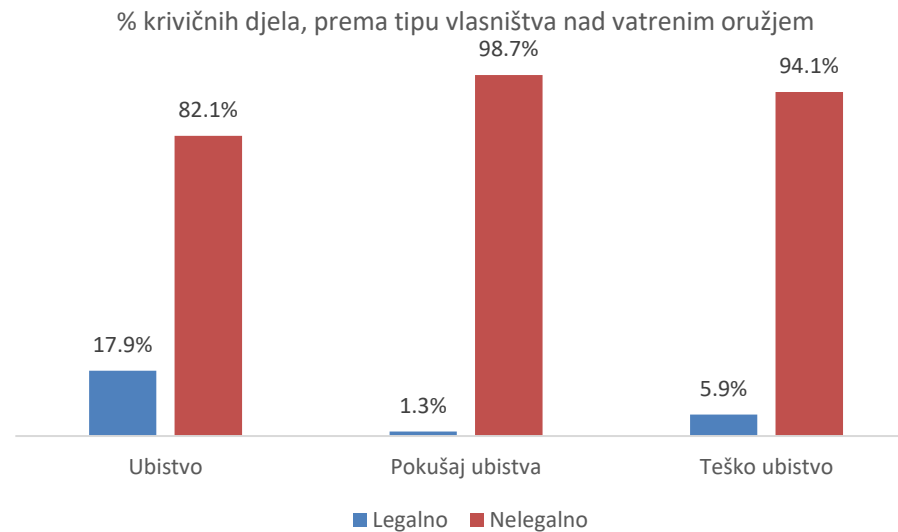
U Crnoj Gori postoji jedan ovlašćeni proizvođač vatrenog oružja koji zapošljava 180 radnika. U periodu 2012 - 2016 nije zabilježen nijedan slučaj nezakonite proizvodnje vatrenog oružja.

U Crnoj Gori je 2016. godine funkcionisalo 27 registrovanih posrednika (brokera) u prometu vatrenim oružjem, a bilo je izdato sedam dozvola za brokerske usluge u trgovini vatrenim oružjem. Iste godine je izdata 51 dozvola za uvoz, od kojih je realizovano 15 u ukupnoj vrijednosti od 247.278,00 eura. Tokom 2016. godine izdato je ukupno i 45 dozvola za izvoz od kojih je realizovano 20 u iznosu od 7.423.130,00 eura. Vrijednost izvezenog vatrenog oružja u 2016. godini, bila je značajno veća u odnosu na prethodne godine (2012 – 2.855.621,00; 2013 – 2.626.723,00; 2014 – 1.361.494,00; 2015 – 3.702.941,00). Glavna izvozna desitnacija 2016. godine bio je Avganistan.

Od 2012 do 2016. godine, evidentiran je ukupno 1.381 slučaj (333 slučaja 2016.godine) nezakonitog posjedovanja vatrenog oružja, dok je u istom periodu bilo 2.108 slučajeva privremene zaplijene vatrenog oružja.

U periodu za koje je vršeno istraživanje, ukupno je evidentirano 66 slučajeva nedozvoljenog prenosa vatrenog oružja, dok je 111 komada vatrenog oružja i 5.789 komada municije bilo predmet nedozvoljenog prenosa. Nedozvoljeni prenos vatrenog oružja prijavljen je na pet, od ukupno 28 graničnih prelaza. U svim slučajevima se radi o zelenoj granici. Pištolji i puške su najčešće bili predmet nedozvoljenog prenosa.

Vatreno oružje je najčešće korišćeno sredstvo za izvršenje ubistva u Crnoj Gori. Od ukupno 88 ubistava izvršenih u periodu 2012 do 2016, 60 (68,2%) je počinjeno vatrenim oružjem, većinom u nelegalnom vlasništvu. Oružje u nelegalnom vlasništvu je uglavnom upotrebljavano i pri pokušaju ubistva i izvršenju teškog ubistva.

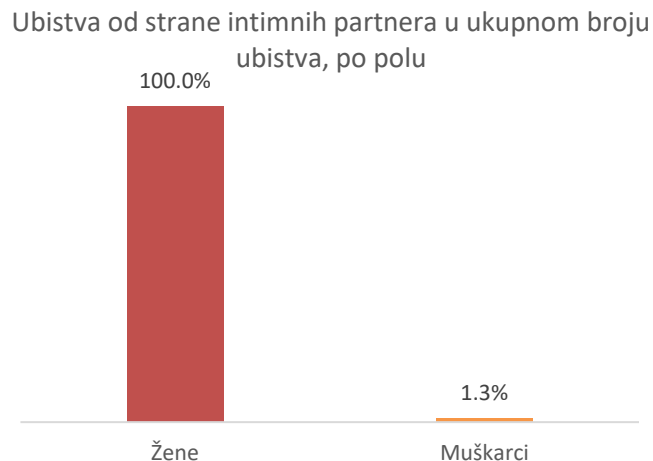

Odsustvo potpunih podataka o tipu vlasništva nad oružjem kojim su počinjena i ostala krivična djela, kao i uopšte podataka o zloupotrebi vatrenog oružja za činjenje krivičnih djela, predstavlja značajnu prepreku za sagledavanje specifičnih rizika koje oružje u ilegalnom vlasništvu, a i vatreno oružje uopšte, predstavlja po bezbjednost građana i građanki Crne Gore.

Muškarci čine apsolutnu većinu lica ubijenih vatrenim oružjem (56 ili 93,3%), a među njima su naročito zastupljeni muškarci starosti od 19 do 35 godina, kao i 36 do 60 godina. Žene su žrtve ubistva vatrenim oružjem u 6,7% slučajeva. U periodu istraživanja, registrovana su dva smrtna slučaja prouzrokovana nezgodom uz upotrebu vatrenog oružja. U oba slučaja, žrtve su bili mladi muškarci.

Vatreno oružje se često zloupotrebljava i za nanošenje povreda. U navedenom periodu, zabilježeno je 157 povreda nanijetih vatrenim oružjem. Muškarci čine većinu povrijeđenih lica (93,6%), a najzastupljeniji su oni starosti 19 do 35 i 36 do 60 godina.

Skoro svaka peta osoba ubijena u Crnoj Gori (18,8%), ubijena je od strane člana porodice. Žene čine većinu žrtava ubijenih u kontekstu nasilja u porodici 73,3%, a muškarci 26,7%. Sve žene koje su ubijene od strane člana porodice ubijene su od intimnog partnera što je najčešći vid ubistva žena. Nasuprot tome, ubistvo od strane partnerke, predstavlja vrlo mali procenat ukupnog broj ubistava muškaraca (u periodu 2012 do 2016), zabilježeno je samo jedno ubistvo od strane intimne partnerke.

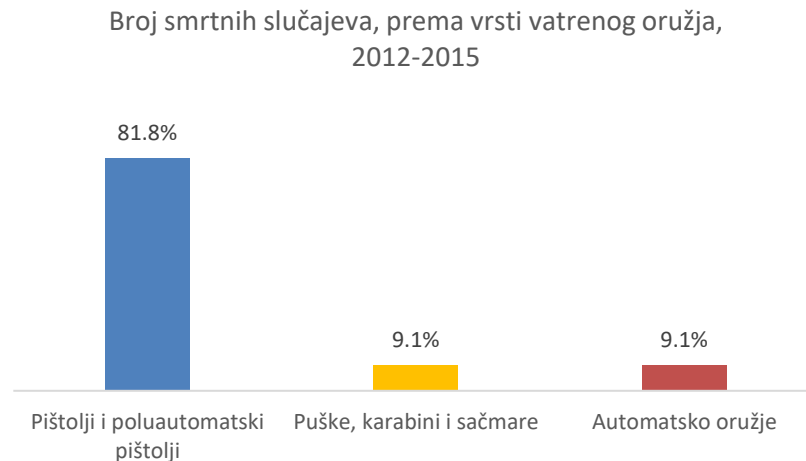

Gotovo svaka druga žena koju je ubio intimni partner ubijena je vatrenim oružjem (45,5%).

Zloupotreba vatrenog oružja se veoma rijetko prijavljuje u kontekstu nasilja u porodici. Od 920 prijavljenih slučajeva krivičnog djela nasilja u porodici, u samo četiri slučaja je prijavljena zloupotreba vatrenog oružja, dok u registrovanim krivičnim djelima protiv polne slobode, nije bilo prijavljenih slučajeva zloupotrebe vatrenog oružja. Nasuprot tome, nasilje u porodici predstavlja relativno čest razlog za odbijanje izdavanja odobrenja za nabavku oružja. U istraživanom periodu, ukupno je odbijeno zahtjeva 872 lica za nabavku oružja, a u svakom petom slučaju (22,5%) nasilje u porodici je predstavljalo razlog za odbijanje.

U petogodišnjem periodu za koji su prikupljeni podaci, registrovano je ukupno 411 počinioca krivičnih dela vatrenim oružjem. Među počiniocima izrazito dominiraju muškarci (96,9%), dok se žene veoma rijetko javljaju (3,1%). Od ukupno 46 lica koja su počinila ubistvo vatrenim oružjem sve su muškarci, najčešće starosti 36-60 i 19-35 godina.

Najveći broj smrtnih slučajeva vatrenim oružjem prouzrokovan je pištoljem i poluautomatskim pištoljem, dok se puške, karabini i sačmare kao i automatsko oružje ređe pojavljuju.

Ubistva vatrenim oružjem su najčešće izvršena na ulici, trotoaru ili parkingu, a zatim slijede kuća, stan i dvorište.

4. OPŠTI CILJ STRATEGIJE

Opšti cilj strategije je izgradnja sveobuhvatnog i efikasnog sistema kontrole malokalibarskog i lakog oružja i municije, kroz uspostavljanje zakonodavnog okvira o kontroli naoružanja, smanjenje nelegalnih tokova, širenja i zloupotrebe vatrenog oružja, municije i eksploziva.

4.1. OPERATIVNI CILJEVI

CILJ 1. - do 2023. godine, osigurati da zakonodavstvo o kontroli naoružanja bude uspostavljeno i u potpunosti usklađeno sa regionalnim okvirom Evropske unije i drugim relevantnim međunarodnim obavezama i standardizovano širom regiona;

CILJ 2. - do 2024. godine, osigurati da politike i prakse kontrole naoružanja budu utemeljene na činjenicama i kriminalističko-obavještajnim podacima;

CILJ 3. - do 2024. godine, znatno smanjiti nedozvoljene tokove vatrenog oružja, municije i eksploziva;

CILJ 4. - do 2024. godine, znatno smanjiti snadbijevanje, potražnju i zloupotrebu vatrenog oružja kroz povećanje nivoa svijesti o opasnosti oružja, edukaciju, promovisanje kontrole naoružanja i bolju obaviještenost;

CILJ 5. - do 2024. godine, znatno smanjiti procijenjeni broj vatrenog oružja u nelegalnom posjedu;

CILJ 6. – sistematično smanjiti broj viška i uništiti zaplijenjeno malokalibarsko i lako oružje i municiju;

CILJ 7. – znatno smanjiti rizik širenja i preusmjeravanja vatrenog oružja, municije i eksploziva u protivpravne tokove.

U Strategiji poseban značaj dat je unaprijeđenju rodne ravnopravnosti. Shodno tome, ovaj dokument je sačinjen na osnovu rodne analize kontrole malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja u regionu* i naglašava njene ključne preporuke*. Treba istaći da su žene i muškarci podjednako učestvovali u izradi ovog strateškog dokumenta, kao i Mapi puta.

4.1.1. Ključni pokazatelji učinka

Sprovođenje ovog strateškog dokumenta pratiće se i procjenjivati na osnovu sljedećih ključnih pokazatelja učinaka:

1. procenat propisa za kontrolu naoružanja koji su potpuno usklađeni sa zakonodavstvom Evropske unije, Ugovorom o trgovini oružjem i Protokolom UN protiv nezakonite proizvodnje i trgovine vatrenim oružjem, pripadajućim djelovima i municijom (Protokol o vatrenom oružju);
2. procenat usvojenih strateških dokumenata za kontrolu naoružanja, zasnovanih na statističkim podacima, a u kojima su sagledane specifične potrebe muškaraca, žena, dječaka i djevojčica, u svakoj nadležnosti;
3. broj predmeta, pojedinaca i količina zloupotrijebljenog i krijumčarenog vatrenog oružja, municije i eksploziva u kojima je pokrenuta istraga i donijeta presuda u poređenju sa brojem izvještaja o zaplijenama vatrenog oružja, municije i eksploziva nadležnih organa;
4. broj slučajeva i količina vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su zaplijenjeni unutar granica u poređenju sa brojem slučajeva i količinom vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su zaplijenjeni na granici;
5. broj prijavljenih slučajeva zaplijene vatrenog oružja, municije i eksploziva na granicama Evropske unije čiji trag vodi do Crne Gore, u poređenju sa brojem vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su zaplijenjeni širom Evropske unije, a čiji trag vodi do Crne Gore, ili koji su preusmjereni u protivpravne tokove iz Crne Gore;
6. broj vatrenog oružja, municije i eksploziva za čiji izvoz su izdate dozvole u Crnoj Gori, a za koje je tokom postupka kontrole nakon isporuke utvrđeno da su preusmjereni u protivpravne tokove;
7. kontakt osobe za vatreno oružje koje su uspostavljene i funkcionišu u državnim organima u Crnoj Gori;

*SEESAC (2016) Praktični vodič za integrisanje rodne perspektive u zakonodavni i strateški okvir kontrole malokalibarskog i lakog oružja.

8. broj slučajeva među-institucionalne saradnje na operativnom nivou, uključujući istrage, krivično gonjenje i faze prije suđenja;
9. broj slučajeva operativne saradnje, proistekle iz razmjene kriminalističko-obavještajnih i balističkih podataka, u suzbijanju krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem sa nadležnim organima u regionu, državama članicama i agencijama Evropske unije, kao i sa međunarodnim agencijama za sprovođenje zakona;
10. broj incidenata u kojima je korišćeno vatreno oružje i žrtava zloupotrebe vatrenog oružja u svakoj nadležnosti u Crnoj Gori, razvrstano po polu i starosti;
11. broj vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su dobrovoljno predati, kao i broj vatrenog oružja koje je legalizovano ili onesposobljeno;
12. broj prijavljenog malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su konfiskovani ili broj/količina viška naoružanja, municije i eksploziva koji su sistematično uništeni (topljenjem, siječenjem, rastavljanjem, detonacijom idr.) ili eksploziva TNT (iskorišćenog u privredne svrhe);
13. broj objekata za skladištenje malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja i pripadajuće municije i eksploziva koji su u skladu sa međunarodnim standardima bezbjednosti i sigurnosti rekonstruisani u cilju obezbjeđenja sigurnog i bezbjednog skladištenja;
14. stepen zadovoljstva (percepcije) građana u pogledu bezjednosti ili osjećaja sigurnosti u odnosu na zloupotrebe vatrenog oružja (razvrstano po polu i starosti).

Sprovođenje Strategije pratiće se i procjenjivati na osnovu gore navedenih ključnih pokazatelja učinaka.

4.2. Usklađivanje i standardizovanje pravnih propisa i procedura o kontroli naoružanja sa regionalnim okvirom Evropske unije i drugim međunarodnim obavezama i standardima

Da bi kontrola malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja bila održiva, potrebno je da se politike, procedure i prakse usklade na nacionalnom i lokalnom nivou. Stoga je neophodan snažan zakonodavni okvir koji će biti usklađen sa međunarodnim standardima i smjernicama.

Postoji očigledna i neodložna potreba da se unaprijedi zakonodavni i regulatorni okvir kontrole malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja koji će detaljnije urediti kontrolu naoružanja, omogućiti reagovanje na relevantne prijetnje i koji će u potpunosti biti usklađen sa okvirom Evropske unije. U okviru ovog cilja, ostvarivanje utvrđenih potciljeva osiguraće punu usaglašenost sa sporazumima/standardima na nivou Evropske unije, kao i na međunarodnom nivou. Na taj način, biće omogućena međusobna usklađenost zakona i procedura u oblasti kontrole naoružanja, kao i standardizacija procedura i praksi kontrole malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja, što će doprinijeti boljem i efikasnijem odgovoru na prijetnju koju vatreno oružje predstavlja na nacionalnom i regionalnom nivou.

Predviđene mjere zasnivaće se na standardima Evropske unije i međunarodnim standardima za kontrolu malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja, što će omogućiti koordinaciju sprječavanja, ublažavanja, reagovanja, dosljednosti, potpune kompatibilnosti i kvaliteta.

Operativni cilj	Potciljevi	Polazna osnova	Vremenski okvir
		-Krivični zakonik je na snazi. Propisano je krivično djelo: ko neovlašćeno izrađuje, prodaje, nabavlja, vrši razmjenu, nosi ili drži vatreno oružje, municiju ili eksplozivne materije, za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca do tri godine; ko neovlašćeno drži, nosi, izrađuje, popravlja, prerađuje, prodaje, nabavlja, vrši razmjenu, prevozi ili na drugi način stavlja u promet vatreno oružje, municiju, eksplozivne materije, rasprskavajuće ili gasno oružje čije držanje je građanima zabranjeno, za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina; ako je predmet djela veća količina oružja ili	2020

CILJ 1 - do 2023. godine, osigurati da zakonodavstvo o kontroli naoružanja bude uspostavljeno i u potpunosti usklađeno sa regionalnim okvirom Evropske unije i drugim relevantnim međunarodnim obavezama i standardizovano u regionu	Uspostaviti kompletan pravni okvir za borbu protiv svih oblika nezakonitog posjedovanja, trgovine i zloupotrebe vatrenog oružja, municije i eksploziva	sredstava ili je u pitanju oružje ili druga sredstva velike razorne moći kazniće se zatvorom od jedne do osam godina (član 403); propisana su i krivična djela: izrađivanje i nabavljanje oružja i sredstava namijenjenih za izvršenje krivičnog djela (član 402) i nedozvoljena proizvodnja oružja čija je upotreba zabranjena (član 433). -Na snazi su: Zakon o kontroli izvoza robe dvostruke namjene, Zakon o spoljnoj trgovini naoružanjem i vojnom opremom, Carinski zakon, Zakon o krivičnom postupku, Zakon o oružju, kao i Pravilnik o bližem načinu onesposobljavanja oružja		
	Osigurati uspostavljanje kompletnog pravnog i regulativnog okvira za proizvodnju, modernizaciju, remont, obilježavanje i deaktiviranje vatrenog oružja, municije i eksploziva	Ne postoji propis koji reguliše oblast proizvodnje, modernizacije, remonta, obilježavanja i deaktiviranja naoružanja i opreme. Nakon donošenja propisa, potrebno je obezbijediti tehničku podršku u postupku obilježavanja, označavanja i deaktivacije naoružanja i opreme. Nije uređena i ne vrši se stalna kontrola i nadzor procesa proizvodnje, kao i bezbjednosti i nadzora nad proizvođačima		2020
	Potpuno uskladiti zakonodavstvo o kontroli naoružanja sa pravnim okvirom Evropske unije i međunarodnim sporazumima/standardima	Direktive Evropske unije o vatrenom oružju; Sprovodbeni akt Evropske unije o oružju za uzbunjivanje i signalizaciju; uredba Evropske unije o onesposobljavanju vatrenog oružja; Uredba EU o obilježavanju, Uredbu (EU) br. 1236/2005 o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, Zajednička akcija savjeta po pitanju kontrole tehničke pomoći vezane za određene vojne krajnje korisnike (2000/401/CFSP); Zajednička pozicija Savjeta 2008/944/CFSP kojom se definišu zajednička pravila za kontrolu izvoza vojne tehnologije i opreme; Direktiva 2009/43/EZ Evropskog parlamenta i vijeća o pojednostavnjivanju uslova za transfer odbrambenih proizvoda unutar Zajednice; Uputstvo EU o uspostavljanju i funkcionisanju zajedničkih istražnih timova; usaglašavanje Uredbe 258/2012 sa Protokolom UN o vatrenom oružju, Ugovor o trgovini oružjem, Međunarodni instrument za praćenje, OEBS-ov vodič najboljih praksi, MOSAIC standardi		2019-2023
	Osigurati kompatibilnost pravnog okvira za kontrolu naoružanja širom zapadnog Balkana i time omogućiti neposrednu operativnu saradnju	Zakon o oružju (naročito kategorizacija) uskladiti kao i Zakon o krivičnom postupku, Krivični zakonik, Zakon o zaštiti podataka o ličnosti		2019-2023
		Neusaglašenost kriminalističko-obavještajne razmjene podataka; ne postoji sistematična razmjena informacija; sporadične paralelne istrage; sporadični pokušaji da se		

	Osigurati standardizaciju procedura i praksi u oblasti kontrole naoružanja i istrage vatrenog oružja, municije i eksploziva	<p>postigne ENFSI standard o forenzičkim ispitivanjima; ne priprema se izvještaj o analizi krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem; niz razvijenih procedura za kontrolu malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja nije u potpunosti u skladu sa propisanim standardima Evropske unije i odgovarajućom dobrom praksom u primjeni; nedostaje godišnji kvalitativni i kvantitativni pregled sprovođenja procedura i praksi;</p> <p>Neophodno je kreirati efikasni sistem kontrole naoružanja (elektronska baza podataka, međuinstitucionlano uvezivanje i razmjena podataka), kao i efikasan sistem koji podrazumijeva unutrašnju usklađenost rada kompanija koje se bave prometom naoružanja.</p> <p>Potrebno je propisati procedure prijema, izdavanja, čuvanja, održavanja, sigurnog i bezbjednog skladištenja naoružanja, municije i eksploziva. U budućem periodu planirati unaprijeđenje vođenja skladišne evidencije uvođenjem u upotrebu elektronske baze podataka, kojom bi se pratilo kako kvantitativno tako i kvalitativno stanje sredstava, po lokacijama smještaja, vremenskim, eksploatacionim resursima i dr.</p>	2019-2023
	Razmjenjivati dobre prakse sa posebnim osvrtom na oblasti definisane u Mapi puta	Razmjena dobre prakse nije dovoljno obezbijedena za policijske istražitelje, tužioce, forenzičke vještake i carinske službenike kroz SEEFEN (mreža eksperata za vatreno oružje II Evrope), kontrola izvoza kroz regionalni proces razmjene informacija, razvoj politika kroz Komisiju za malokalibarsko i lako oružje	2023

4.3. Politike zasnovane na činjenicama i procjene rizika

Postaje sve očiglednije da društveno, političko i bezbjednosno okruženje, zahtijeva politike koje će adekvatno odgovoriti na realne okolnosti koje se mijenjaju. Ove politike treba da budu uspostavljene na temeljnom i sveobuhvatnom okviru kako bi se efikasno i djelotvorno sprovele potrebne mjere kontrole. Za rješavanje postojećih i novih prijetnji, potrebno je omogućiti da se u potpunosti iskoriste postojeći resursi, identifikuju nedostaci i omogući bolje regulisanje, upravljanje i sprovođenje aktivnosti i zadataka u ovoj oblasti.

Prikupljanje preciznih, ažuriranih i sveobuhvatnih informacija o svim aspektima kontrole naoružanja već predstavlja prioritet za Vladu. U okviru regionalnog istraživanja o malokalibarskom i lakom oružju koje se sprovodi u 2018. godini utvrđeno je da praksa prikupljanja podataka u institucijama nije dosljedna i standardizovana, kao i da često nije moguće dobiti potreban nivo detalja, posebno kada je u pitanju razvrstavanje podataka po starosti i polu. U mnogim slučajevima koordinacija institucija nije dovoljna, što sprječava razvoj sektorskog pregleda i adekvatnih politika zasnovanih na činjenicama. Ostvarivanje potciljeva u okviru ovog cilja omogućiće razvoj politika zasnovanih na činjenicama koje pružaju valjanu osnovu za djelotvoran i efikasan odgovor na opasnost malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja.

Osim toga, bolje prikupljanje, razmjena i analiza podataka omogućiće da se odgovarajuće analize procjene pretoče u smjernice za dalje strateško planiranje i operativno tj. taktičko postupanje. Takođe, biće obezbijedeno upravljanje rizicima u suzbijanju nedozvoljene trgovine i zloupotrebe vatrenog oružja, čime će se doprinijeti radu policije zasnovanom na obavještajnim saznanjima. Radi kreiranja rodno odgovornih politika, posebna pažnja biće posvećena prikupljanju podataka razvrstanih po polu i starosnoj dobi.

Pravovremena razmjena operativnih i strateških kriminalističko-obavještajnih podataka doprinijeće sistematičnom sprječavanju i ublažavanju prijetnji koje vatreno oružje predstavlja na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou. Sistematično prikupljanje i analiza podataka radi identifikovanja potencijalnih prijetnji, rizika, novih pitanja i mogućnosti dovešće do nove pripremljenosti i integrisanja mjera za ublažavanje i korišćenje relevantnih podataka i informacija u proces stvaranja politika.

Konačno, prikupljeni podaci koristiće se za kreiranje i unaprjeđenje strateških odluka, zakonskih izmjena, operativno postupanje, kao i pripreme nacionalnih izvještaja, u kojim pripremama će učestvovati sve nadležne institucije, kako bi istakle svoj doprinos procesu pristupanja Evropskoj uniji (Izvještaj o napretku, praćenje rezultata, itd.), međunarodnim ugovorima (UN, OEBS i drugi instrumenti), a posebno u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja.

Komisija za malokalibarsko i lako oružje, objedinjavaće podatke i izrađivati godišnje izvještaje prema Vladi, Programu akcije Ujedinjenih nacija o sprječavanju suzbijanja i iskorijenjavanja protivpravne trgovine malokalibarskim i lakim oružjem, OEBS-ovim dokumentima o malom i lakom oružju, kao i o zalihama konvencionalne municije i drugim međunarodnim i regionalnim organizacijama, a u svrhu sprječavanja širenja protivpravne trgovine malokalibarskim i lakim oružjem i municijom. Podnosiće i druge izvještaje iz ove oblasti, u skladu sa nacionalnim i međunarodnim obavezama.

Cilj	Potciljevi	Polazna osnova	Vremenski okvir
CILJ 2. - do 2024. godine, osigurati da politike i prakse kontrole naoružanja na Zapadnom Balkanu budu utemeljene na činjenicama i kriminalističko-obavještajnim podacima	Standardizovati i insitucionalizovati prikupljanje podataka o vatrenom oružju, prema polu i starosti, u vezi sa zaplijenom legalnog i nelegalnog malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja, slučajevima oružanog nasilja, balističkim dokazima i ostalim podacima o vatrenom oružju, što će dovesti do periodičnih regionalnih analiza rizika i procjena opasnosti u vezi sa vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima.	Prakse prikupljanja podataka su nestandarizovane, a sporadično se koriste pri razvijanju politika, ključni podaci o malokalibarskom i lakom oružju/vatrenom oružju su često nedostupni, a koordinacija između institucija nije dovoljno uspostavljena, što sve zajedno sprječava razvoj politika zasnovanih na činjenicama i podacima. Službene evidencije ne sadrže rodno razvrstane podatke i dr.	2019-2024
	Ojačati aktivnosti dodjeljivanja zadataka, koordinacije i praćenja funkcija kontakt osoba za vatreno oružje kako bi se obezbijedile djelotvorne politike sprječavanja, ublažavanja, reagovanja i suzbijanja zloupotrebe, nedozvoljene trgovine i nekontrolisanog širenja vatrenog oružja.	Formirana je nacionalna komisija za malokalibarsko i lako oružje ali njeni članovi imaju mala ovlašćenja za kreiranje politika; procesi kreiranja politika u oblasti malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja koji uključuju relevantne zainteresovane strane i organizacije civilnog društva nijesu usklađeni; mehanizmi za dobijanje zadataka i koordinaciju na institucionalnom nivou nijesu jasno vidljivi.	2020
	Unaprijediti analitičke kapacitete i insitucionalizovati analizu podataka o vatrenom oružju.	Zainteresovane strane i službenika/ce za sprovođenje zakona u pogledu politika u oblasti malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja ne vrše analize koje bi obezbijedile politike/odgovor organa za sprovođenje zakona zasnovan na činjenicama; ne vrše se detaljne analize uticaja na osnovu informacija/statističkih podataka.	2020
		U toku je postupak uspostavljanja kontakt osobe za vatreno oružje u Upravi policije; mehanizam dodjeljivanja zadataka	

	Osigurati razmjenu operativnih i strateških informacija, podataka, kriminalističko-obavještajnih podataka i dokaza sa Evropolom, Frontexom i Eurojustom.	i koordinacije policijskih istraga u pogledu krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem nije jasan; nedovoljna upotreba mrežne aplikacije SIENA za razmjenu informacija sa Evropolom na bilateralnom nivou; nedostatak usaglašene procedure za razmjenu balističkih informacija; neophodno je dodatno produbljivanje saradnje sa Frontexom, EMPACT radi na stalnom unaprjeđenju razmjene informacija između država članica Evropske unije i organa za sprovođenje zakona Zapadnog Balkana, a samim tim i na operacijama zasnovanim na obavještajnim saznanjima.	2020
	Institucionalizovati sistematično prikupljanje podataka krivičnog pravosuđa širom sektora krivičnog postupka (na nivou policije i carine, tužilaštva, sudstva, kaznenih i popravnih institucija).	Primjenjuju se različite metodologije prikupljanja podataka; ne postoji mogućnost dobijanja uporedivih statističkih i drugih pregleda podataka iz svih institucija sektora za krivično pravosuđe; godišnji izvještaji o procesuiranju krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem ne mogu se unakrsno uporediti.	2024
	Uvesti obaveznu razmjenu povratnih informacija svih aktera na Zapadnom Balkanu kako bi se poboljšale proaktivne istrage na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou.	Nesrazmjeran broj zaplijena koje vrši policija u odnosu na broj slučajeva za koje je pokrenuta istraga i donijeta presuda; obavezno davanje povratnih informacija o zahtjevima za dostavljanje informacija o aktivnostima je sporadično i neujednačeno; odgovori na zahtjeve za dostavljanje informacija i molbe za pravnu pomoć variraju u pogledu rokova i kvaliteta dostavljenih podataka; isto tako, za informacije razmijenjene sa međunarodnim partnerima povratne informacije se ne dobijaju; dostavljeni podaci i odgovori institucija povodom Dana zajedničke akcije variraju u kvalitetu i kvantitetu; koordinator/ka za Dane zajedničke akcije nije imenovan/a.	2024
	Osigurati da se svako pronađeno ili zaplijenjeno vatreno oružje, municija i eksploziv odmah automatski prati (u zemlji i inostranstvu).	Praćenje vatrenog oružja, municije i eksploziva je sporadično i neujednačeno; obilježavanje se ne vrši, informacije nijesu standardizovane, niti se razmjenjuju.	2024
	Policijske službe Zapadnog Balkana su povezane i redovno unose svoje podatke o izgubljenom i ukradenom vatrenom oružju u INTERPOLOV sistem za vođenje i praćenje evidencije o ilegalnom oružju (iARMS).	Uprava policije je povezana na INTERPOLOV sistem za vođenje i praćenje evidencije o ilegalnom oružju (iARMS), unosi podatke u isti i vrši razmjene i odgovara na upite.	2022
	Potpuno integrisati rodnu i starosnu dimenziju u politike kontrole malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja i obezbijediti suštinsko učešće žena u kontroli istog.	Ograničena integracija rodne i starosne perspektive negativno utiče na djelotvornost mjera kontrole malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja. Nedovoljna zastupljenost žena otežava integrisanje rodne perspektive u politike kontrole u ovoj oblasti.	2022

4.4. Prekogranična kontrola i kontrola prometa naoružanja

Temeljan pristup suzbijanju nedozvoljene trgovine i protoka vatrenog oružja, glavnih djelova, municije i eksploziva zavisi od nekoliko faktora, a jedan od ključnih je jačanje prekogranične kontrole i kontrole prometa. Djelotvorna kontrola granice ne predstavlja samo sredstvo za sprječavanje krivičnog djela i svih pratećih aspekata, već i mjeru za izgradnju povjerenja. Stoga i efikasna granična kontrola čini osnovu svakog dugoročnog programa nacionalne i regionalne bezbjednosti.

Preko 95% ukupne količine oružja proizvedeno je legalno, ali veliki dio tog oružja bude kasnije preusmjeren u protivpravne tokove, što predstavlja ključni izazov i zahtijeva jaču kontrolu, praćenja i sprječavanje kroz poboljšane mehanizme kontrole, prikupljanja i razmjene podataka i informacija, unaprijeđene kapacitete, procedure i mjere transparentnosti.

Reforma sektora bezbjednosti predviđa znatno unaprjeđenje kapaciteta granične kontrole. U tom cilju, potrebno je obezbijediti fokusiranu pomoć koja će unaprijediti znanja, procedure i tehnologiju na osnovu kojih će se dodatno poboljšati postojeći kapaciteti za sprječavanje i suzbijanje nedozvoljene trgovine vatrenim oružjem, glavnim djelovima, municijom i eksplozivom. Prekograničnu saradnju nadležnih organa treba ojačati i tražiti ciljanu i praktičnu podršku u cilju razvoja sposobnosti i kapaciteta za postupanje.

Kroz Mapu puta institucije u regionu dobiće smjernice za dodatno unaprjeđenje svog pravnog okvira i korišćenje tehnoloških, ljudskih i drugih resursa u cilju uspješnije i jače granične kontrole radi suzbijanja nedozvoljene trgovine vatrenim oružjem, glavnim djelovima, municijom i eksplozivima. Ovaj dokument, shodno Mapi puta, u potpunosti će podržati politike Evropske unije za borbu protiv teškog i organizovanog kriminala.

Cilj	Potciljevi	Polazna osnova	Vremenski okvir
CILJ 3. - do 2024. godine, znatno smanjiti nedozvoljene tokove vatrenog oružja, municije i eksploziva	Osigurati punu implementaciju i praćenje pravnog, političkog i proceduralnog okvira za suzbijanje nedozvoljene trgovine vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima.	Na snazi je Strategija za kontrolu i smanjenje malog i lakog oružja i municije i Acioni plan za period 2013-2018., Strategija za integrisano upravljanje granicom; nedostatak procedura i kapaciteta za detekciju, analizu, identifikaciju i istrage o vatrenom oružju, municiji i eksplozivima; procedure za analizu rizika za graničnu policiju (CIRAM) se primjenjuju, ali se ne fokusiraju na vatreno oružje; SOCTA metodologija je usvojena; mali broj slučajeva za koje je pokrenuta istraga/podignuta optužnica/izrečena kazna za nedozvoljenu trgovinu/krijumčarenje vatrenog oružja, municije i eksploziva; mali broj presuda i učestalost izricanja kazne ispod zakonskog minimuma.	2024
	Spriječiti nedozvoljenu trgovinu (krijumčarenje, nelegalnu trgovinu i tranzit) vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima kroz poboljšane procese, opremu i obuku ciljanih jedinica za sprovođenje zakona.	Nedovoljni kapaciteti za detekciju, analizu, identifikaciju i vođenje istraga; visoka stopa osipanja broja stručnog osoblja; neadekvatan kvalitet opreme za detekciju vatrenog oružja, municije i eksploziva (oprema je uglavnom zastarjela); interne procedure o usaglašenosti nijesu uspostavljene; mali broj pokrenutih istraga i još manji broj donijetih presuda za zloupotrebu i nedozvoljenu trgovinu vatrenim oružjem, municijom i eksplozivom; nedovoljno se sprovode sistematične stručne obuke.	2024

	Znatno ojačati kontrolu, praćenje i sprječavanje protivpravnog preusmjeravanja zakonite trgovine kroz unaprjeđenje kapaciteta, procedura i transparentnosti.	Mehanizmi kontrole konvencionalnog naoružanja su uspostavljeni, ali ne i za prekursore; primjenjuju se nacionalni, regionalni i međunarodni mehanizmi praćenja; nema prijavljenih slučajeva preusmjeravanja u protivpravne tokove; proces regionalne razmjene informacija treba unaprijediti; baza podataka o brokerima se ne ažurira redovno.	2019-2024
		Unaprijediti tehničke kapacitete-obezbijediti kvalitetnu hardversku i softversku podršku za vođenje evidencija i izradu izvještaja o prometu ove robe.	2019-2024
		Zadržati i ojačati regionalnu i međunarodnu saradnju u oblasti prometa strateškom robom.	2019-2024
	Jačanje postojećih bilateralnih, regionalnih i međunarodnih mehanizama i podsticanje novih vidova dobre prakse za suzbijanje nedozvoljene trgovine vatrenim oružjem.	Nekoliko regionalnih platformi omogućavaju razmjenu dobre prakse zainteresovanih strana na Zapadnom Balkanu na različitim nivoima kroz: proces komisija za malokalibarsko i lako oružje, RASR, EMPACT, SEEFEN, SEEFEG, RACVIAC, RIEP; EU P&P; uspostavljen je jedan zajednički granični prelaz; zajedničke akcije i operacije koje predvode EMPACT, kao i Interpol; nizak stepen korišćenja međunarodne pomoći i posebnih istražnih alata i metoda koje nude EMPACT i EUROPOL; sporadično sprovođenje TAIEX i CEPOL obuka – uključujući i CEPOL programe razmjene za službena lica; obuke na nacionalnom nivou nedovoljno se organizuju.	2024

4.5. Povećanje nivoa svijesti o opasnosti oružja, edukacija, promovisanje kontrole naoružanja i bolja informisanost

Smatra se da je određena količina oružja još uvijek u nelegalnom posjedu građana i da je njihovo prisustvo najvidljivije u slučajevima slavljeničkog pucanja (šenlučenja). Statistički podaci prikupljeni tokom prošle godine pokazuju da je broj prijetnji ubistvom i nanošenjem tjelesnih povreda u opadanju, ali se i dalje prijavljuje veliki broj samoubistava i zloupotrebe oružja u slučajevima rodno zasnovanog nasilja. Analiza uticaja vatrenog oružja na društvo i njegov udio u opštem kriminalitetu se vrši sporadično i ukazuje na nedostatak cjelovitog pristupa i posvećenosti planiranju i sprovođenju sveobuhvatnih mjera. Takođe, evidentno je da treba poboljšati aktivnosti radi podizanja nivoa svijesti javnosti o zloupotrebama oružja.

U okviru ovog cilja, predviđeni su potciljevi koji će se baviti društvenim analizom, izgradnjom pouzdanosti i povjerenja, kao i nizom izazova u oblasti znanja, stavova i ponašanja sa fokusom na državne institucije, privatna lica, zajednice i pojedince/ke. Pored glavnog konteksta prevencije i sprječavanja opšteg i organizovanog kriminala, posebna pažnja će biti posvećena rješavanju zloupotrebe vatrenog oružja u slučajevima nasilja u porodici i drugim oblicima rodno zasnovanog nasilja.

Cilj	Potciljevi	Polazna osnova	Vremenski okvir
	Povećati nivo svijesti licenciranih fizičkih i pravnih lica o opasnosti zloupotrebe i nezakonitog širenja vatrenog oružja- posebno u ilegalnom posjedu, municije i eksploziva.	Nizak nivo svijesti institucija naročito o nedozvoljenoj trgovini koja se vrši preko brzih/poštanskih pošiljki i internet portala; nizak nivo svijesti prevoznika i kurirskih službi o riziku nezakonite trgovine.	2019-2024

<p>CILJ 4. - do 2024. godine, znatno smanjiti snadbijevanje, potražnju za ilegalnim kao i sve vidove zloupotreba vatrenog oružja kroz povećanje nivoa svijesti o opasnosti oružja, edukaciju, promovisanje kontrole naoružanja i bolju obaviještenost</p>	<p>Povećati nivo svijesti proizvođača vatrenog oružja, municije i eksploziva o rizicima preusmjeravanja u protivpravne tokove.</p>	<p>Nizak nivo svijesti o mogućnosti protivpravnog preusmjeravanja oružja i djelova za isto usljed nedostatka u kontroli procesa proizvodnje; minimalna regulativa, kao i zahtjevi u pogledu bezbjednosti i kontrole i nadzora nad proizvođačima eksploziva i pravnih lica koji koriste eksploziv; nema propisa o prekursorima.</p>	<p>2019-2024</p>
	<p>Razviti održiva partnerstva radi jačanja promovisanja kontrole naoružanja, bolje obaviještenosti i isticanje poruke. Povećati nivo partnerstva sa privrednicima, održavanjem seminara i promovisati kontrolu naoružanja.</p>	<p>Partnerstva su ograničenog obima i trajanja; postoje partnerstva između državnih institucija i civilnog društva, kao i pravnih lica, ali ih treba unaprijediti; mali broj podignutih optužnica i donijetih presuda za zloupotrebu i nedozvoljenu trgovinu vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima, praćeno je blagom kaznenom politikom koja ne odvrća potencijalne prestupnike i šalje vrlo obeshrabrujuću poruku stanovništvu. U okviru saradnje sa međunarodnim organizacijama i partnerima EU, P2P, UNDP, OPCW, EXBS, nije obezbijeđena edukacija za predstavnike privrede, da bi Privredna komora promovisala potrebu kontrole naoružanja, radi upoznavanja sa najboljom praksom u ovoj oblasti.</p>	<p>2020</p>
	<p>Povećati nivo svijesti javnosti, žena, i muškaraca o opasnosti zloupotrebe, nedozvoljenog posjedovanja i trgovine vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima.</p>	<p>Procjenjuje se da se veliki broj slučajeva nedozvoljenog posjedovanja ne prijavljuje; nedostaje usaglašena metodologija o procjeni broja nelegalnog vatrenog oružja; veliki broj samoubistava vatrenim oružjem i zloupotreba vatrenog oružja u slučajevima rodno zasnovanog nasilja; nedostatak cjelovitog pristupa i posvećenosti planiranju i sprovođenju sveobuhvatnih mjera za podizanje nivoa svijesti u kojima bi učestvovala i obrazovne institucije sa programima podizanja nivoa znanja i informisanosti.</p>	<p>2020</p>
	<p>Povećati nivo svijesti mladih muškaraca o opasnosti zloupotrebe malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja, budući da oni čine većinu počinitelja i žrtava incidenata izvršenih vatrenim oružjem.</p>	<p>Mladi muškarci su nesrazmjerno zastupljeni kako među počiniocima tako i među žrtvama incidenata izvršenih vatrenim oružjem; oni čine većinu onih koji su izjavili da bi posjedovali vatreno oružje radi lične bezbjednosti.</p>	<p>2024</p>
	<p>Povećati nivo svijesti o opasnostima slavljeničkog pucanja, naročito kao glavnom uzročniku smrtnih slučajeva i povreda izazvanih vatrenim oružjem.</p>	<p>Veliki broj povreda i smrtnih slučajeva, kao i materijalne štete izazvane vatrenim oružjem koje se koristi u slučajevima slavljeničkog pucanja; mali broj slučajeva za koje je pokrenuta istraga/donijeta presuda, kao i blaga kaznena politika u presudnim predmetima; sve direktne i indirektno troškove saniranja i otklanjanja posljedica zloupotreba oružja, municije i eksploziva snosi država (intervencija organa istrage i gonjenja, primarna i sekundarna zdravstvena njega, socijalne službe i dr.); ne postoji pregled troškova koji na godišnjem nivou nastaju usljed ovih posljedica.</p>	<p>2022</p>

	Povećati nivo svijesti i smanjiti zloupotrebu vatrenog oružja u slučajevima nasilja nad ženama, nasilja u porodici i drugim oblicima rodno zasnovanog nasilja.	Nizak nivo svijesti o rasprostranjenosti zloupotrebi vatrenog oružja u nasilju u porodici i rodno zasnovanom nasilju i nerazvijeni institucionalni odgovor.	2020
	Poboljšati partnerstvo sa medijima u vezi prekršaja i krivičnih djela izvršenih uz upotrebu vatrenog oružja	Saradnja sa medijima je uspostavljena, za ključne aktivnosti, a nije u vezi sa izvještavanjem medija o svim zloupotrebama i nasilju uz upotrebu vatrenog oružja.	2020
	Poboljšati povjerenje u bezbjednosne institucije radi pružanja adekvatne i jednake zaštite za sve.	Registracija velikog broja kratkog vatrenog oružja uglavnom se opravdava ličnom bezbjednošću; smatra se da je još uvijek izvjesna količina oružja u nelegalnom posjedu što predstavlja potencijalnu prijetnju bezbjednosti.	2019-2024

4.6. Prikupljanje i legalizacija malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja

Procjenjuje se da se određena količina oružja još uvijek nalazi u nelegalnom posjedu građana. U pogrešnim rukama, takvo oružje ima destabilizirajući potencijal čije dejstvo postaje sve veće. Kao takvo, oružje predstavlja stalnu opasnost za zajednicu, društvo i institucije. Detektovanje malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja predstavlja najsloženije aktivnosti jer zahtijeva potrebnu opremu i tijesnu saradnju više institucija, kao i izgradnju povjerenja sa ciljnom zajednicom/društvom.

Zakonom o oružju propisana je mogućnost dobrovoljne predaje oružja i municije, bez sankcija, sve dok je isti na snazi. Neophodno je, ponovo uspostaviti mogućnosti i efikasnost sprovođenja akcija legalizacije tj. registracije oružja bez dokaza o porijeklu oružja. Kampanja prikupljanja oružja „Poštuj život – vrati oružje“, koja se sprovodi od 19. marta 2015. godine, kada je stupio na snagu citirani zakon, pokazala je da je za uspješnu, dobrovoljnu predaju i/ili legalizaciju vatrenog oružja, neophodno pravilno i među-institucionalno planiranje kako bi se povećalo povjerenje u bezbjednosne institucije.

U ovom kontekstu, svrha Strategije je ostvarivanje nekoliko potciljeva kako bi se znatno smanjio broj vatrenog oružja u nelegalnom posjedu, kroz šest ključnih aspekata prikupljanja malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja u koje spadaju: 1) zaplijena; 2) legalizacija; 3) dobrovoljna predaja; 4) onesposobljavanje; 5) nađeno vatreno oružje i 6) naslijeđeno vatreno oružje. Kada se pravilno kombinuju, ovi aspekti mogu da smanje društveni, ekonomski i ekološki uticaj nekontrolisanog širenja i posjedovanja malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja u zemlji.

Cilj	Potciljevi	Polazna osnova	Vremenski okvir
CILJ 5. - do 2024. godine, znatno smanjiti procijenjeni broj vatrenog oružja u nelegalnom posjedu	Znatno povećati broj zaplijenjenog vatrenog oružja, municije i eksploziva.	Neadekvatni kapaciteti i oprema za detektovanje zaplijenjenog oružja, municije i eksploziva, doprinose nedovoljnom broju zaplijenjenog vatrenog oružja, municije i eksploziva; sporadično se koriste saradnici u krivičnom postupku za identifikovanje nelegalnog posjedovanja.	kontinuirano
	Osigurati uspostavljanje zakonskih mjera koje omogućavaju legalizaciju i nastaviti aktivnosti u vezi dobrovoljne predaje vatrenog oružja.	Legalizacija se primjenjivala dvije godine, a dobrovoljna predaja vatrenog oružja, u periodu trajanja zakona; neophodno je, na osnovu primjedbi aktera koji su učestvovali u postupku legalizacije, unaprijediti postojeći pravni okvir i postupanje.	2020
	Sistematično koristiti onesposobljavanje za smanjenje nelegalnog posjedovanja vatrenog oružja.	Propisi o onesposobljavanju oružja su na snazi, ali nijesu u potpunosti usklađeni sa propisima Evropske unije o onesposobljavanju, a identifikovani su nedostaci u nadzoru nad postupkom onesposobljavanja.	2020

	Povećati nivo obavještanja stranaka da bi preregistraciju oružja obavili u roku propisanom zakonom, kao i adekvatno rješavanje pitanja naslijeđenog vatrenog oružja.	Preregistracija jednog broja oružja, naročito naslijeđenog, nije izvršena, što može dovesti do preusmjeravanja u protivpravne tokove, pa je potrebna bolja informisanost svih aktera u postupku.	2019-2024
--	--	--	-----------

4.7. Sistematično fizičko uništavanje vatrenog oružja, municije i eksploziva

U Crnoj Gori su i dalje prisutne određene količine ilegalnog malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja i municije i eksploziva, što neminovno djeluje kao faktor destabilizacije i zbog čega i dalje postoji mogućnost nedozvoljene trgovine.

Neposredna i sistematična verifikacija i fizičko uništavanje uskladištenih viškova, zaplijenjenog vatrenog oružja, municije i eksploziva predstavljaju ključnu aktivnost za suzbijanje njihovog širenja (tj. smanjenje rizika od snadbijevanja ilegalnog tržišta).

Uništavanje vatrenog oružja tretira se kao zasebno pitanje u odnosu na uništavanje municije i eksploziva, jer je u poređenju sa uništavanjem municije to mnogo jednostavniji i bezbjedniji proces. Uništavanje municije i eksploziva predstavlja usko specijalizovanu aktivnost koja može biti bezbjedna, efikasna i djelotvorna samo ako je sprovodi obučeno i kvalifikovano osoblje u odgovarajućem okruženju i uz pomoć adekvatne tehnologije. Za zaplijenjeno, nađeno i predato oružje, municiju i metalne djelove za oružje, kao i zastarjelo oružje policije, u posljednjih pet godina, organizovano je javno uništavanje. Policija i vojska nastaviće da uništavaju viškove oružja i municije, samostalno ili u saradnji sa međunarodnim organizacijama (NATO, OEBS, UNDP i drugi) i ostalim partnerima (savezničkim zemljama i dr).

Svrha ovog cilja i pripadajućih potciljeva je smanjenje zaliha, sistematično i fizičko uništavanje ili onesposobljavanje viška, nađenog ili zaplijenjenog vatrenog oružja, municije i eksploziva.

Cilj	Potciljevi	Polazna osnova	Vremenski okvir
CILJ 6. – sistematično smanjiti broj viška i uništiti zaplijenjeno malokalibarsko i lako oružje i municiju	Sistematično uništiti sve viškove zaliha vatrenog oružja, municije i eksploziva na bezbjedan i ekološki prihvatljiv način	Nije uspostavljena standardna operativna procedura (SOP) o uništavanju viškova zaliha oružja, municije i eksploziva; uništavanje se vrši periodično i ne na ekološki prihvatljiv način; posjedujemo sertifikovane objekte za uništavanje/demilitarizaciju; nedostaju procedure za upravljanja rokom trajanja municije; U MO, za praćenje stanja municije postoje propisane procedure praćenja stanja, kroz redovno osnovno održavanje, kontrolno tehničke preglede, kontrole, praćenje hemijske stabilnosti baruta i raketnih goriva i dr; Ubojna sredstva čiji barut ili raketno gorivo postanu nestabilni i ubojna sredstva za koja stručne ekipe utvrde da nijesu za dalju upotrebu, ili sigurni za čuvanje i skladištenje, predlažu se za uništenje i prema prioritetima uništavaju;	2023
	Sistematično i javno uništiti sve količine zaplijenjenog vatrenog oružja, municije i eksploziva	Nije uspostavljena SOP o uništavanju zaplijenjenog oružja, municije i eksploziva; vrši se periodično uništavanje na osnovu odluke sudske i u upravnom postupku, nađenog, predatog državi na raspolaganje, viškova ili zastarjelog i	2025

		oštećenog službenog oružja; imamo sertifikovane objekte za uništavanje oružja i municije.	
--	--	---	--

4.8. Upravljanje zalihama – unaprjeđenje propisa i praćenje poštovanja propisa

Upravljanje zalihama je pojam, koji podrazumijeva nadzor i upravljanje kompletnim životnim ciklusom oružja i municije. Za potrebe ovog dokumenta fokus je stavljen na upravljanje i rukovođenje zalihama, prije svega specifičnih uslova u oblasti bezbjednosti i sigurnosti zaliha. Ako se postojećim resursima ne upravlja i rukovodi pravilno, zalihe vatrenog oružja, municije i eksploziva mogu da propadnu, oštete se ili izazovu neposrednu opasnost po bezbjednost ukoliko se ne skladište i ne transportuju pravilno tj. ukoliko se njima ne raspolaže i ne rukuje na odgovarajući način.

Ostvarivanje potciljeva u okviru ovog cilja osiguraće da nadležni organi upravljaju zalihama u skladu sa međunarodnim standardima i dobrom praksom. Na ovaj način, nacionalni organi biće osposobljeni da primjenjuju, prate i sprovode upravljanje zalihama tokom roka trajanja vatrenog oružja, municije i eksploziva u okviru širih zaduženja upravljanja.

Cilj	Potciljevi	Polazna osnova	Vremenski okvir
CILJ 7. – znatno smanjiti rizik širenja i preusmjerenja vatrenog oružja, municije i eksploziva u protivpravne tokove	Ojačati kapacitete relevantnih državnih institucija (vojske, policije, kaznenih institucija) za uspostavljanje sistema inspekcije i upravljanja rokom upotrebe malokalibarskog i lakog oružja i municije.	Uspostavljeni su planovi inspekcije oružanih snaga, ali ne i policije; primjenjuju se različiti standardi; sistem upravljanja rokom trajanja malokalibarskog i lakog oružja i municije je razvijen, ali nije standardizovan; Nedostaje laboratorija za ispitivanje hemijske stabilnosti baruta i raketnih goriva (mobilna i stacionarna), za praćenje stanja stabilnosti municije, kao i obučena lica za rad u istim, kao i za upravljanje, skladištenje i održavanje ubojnih sredstava.	2020-2024
	Osigurati da su bezbjedni i sigurni objekti za skladištenje malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja i municije izabrani na osnovu identifikovanih potreba i u skladu sa međunarodnim standardima.	Svi skladišni objekti za malokalibarsko i lako oružje/vatreno oružje i pripadajuću municiju nijesu bezbjedni; Osigurati da do 2024. svi objekti posjeduju Explosive Limit Licence.	2024
	Unaprijediti kontrolu i nadzor nad pravnim licima i preduzetnicima koji obavljaju djelatnosti lovstva, sportskog streljaštva, pružanja usluga, fizičke zaštite lica i imovine, proizvodnje, prometa, popravljanja i prepravljanja, prevoza oružja i municije za unaprjeđenje sistema kontrole i nadzora.	Kontrola i nadzor kod pravnih lica i preduzetnika koji obavljaju djelatnosti lovstva, sportskog streljaštva, pružanja usluga, fizičke zaštite lica i imovine, proizvodnje, prometa, popravljanja i prepravljanja, prevoza oružja i municije, ne vrši se kontinuirano. Propisani su samo uslovi za obavljanje proizvodnje, a onesposobljavanje oružja nije u potpunosti uređeno; minimalan broj propisa i stepen kontrole i nadzora u pogledu proizvodnje i trgovine eksplozivima za civilnu upotrebu.	2023
	Poboljšati ljudske resurse i administrativne kapacitete državnih institucija za praćenje, kontrolu, nadzor i procjenu zaliha vatrenog oružja i municije pravnih i fizičkih lica.	Minimalan broj lica koja rade na ovim poslovima; ne postoji procjena rizika kojom se kategorizuju i određuju prioriteti kontrole i nadzora pravnih i fizičkih lica; niske plate i neadekvatno vrjednovanje rukovodilaca za fizičku bezbjednost i upravljanje zalihama naoružanja i municije.	2024

5. PRAĆENJE I OCJENA STANJA

Praćenje Strategije predstavlja kontinuirano prikupljanje podataka o realizaciji aktivnosti, na osnovu plana aktivnosti, u kome su određeni pokazatelji učinaka i rokovi izvršavanja. Komisiji za malokalibarsko i lako oružje nadležni organi prikupljaju i dostavljaju podatke o realizaciji mjera i aktivnosti, na osnovu čega će se identifikovati mjerljivi uspjesi ili problemi u ovoj oblasti, a moraju se navesti odstupanja od definisanih operativnih ciljeva, da bi se izvršilo buduće planiranje.

O realizaciji opšteg i operativnih ciljeva i definisanih mjera i aktivnosti Komisija dostavlja godišnji izvještaj Vladi na usvajanje, sa ocjenom o uspješnosti realizacije strateških ciljeva i održivosti i očekivanjima, kao i završni izvještaj o sprovođenju Strategije. Ovi izvještaji će biti objavljeni na portalu Ministarstva unutrašnjih poslova. Ocjenu stanja će vršiti službenik Direkcije za vozače, vozila i oružje, pa nijesu potrebna finansijska sredstva za angažovanje eksperta. Po isteku Strategije, ocjenu stanja će vršiti nezavisni ekspert.

6. FINANSIJSKA SREDSTVA

Finansijska sredstva za sprovođene strategije i Akcionog plana obezbijavaju se iz tekućeg budžeta pojedinih resornih ministarstava. Kao dodatni finansijski izvori korišćiće se sredstva međunarodnih organizacija (UN, OEBS, NATO, EU, itd.) i drugih institucija i partnera.

A K C I O N I P L A N
ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE ZA SUZBIJANJE NEDOZVOLJENOG POSJEDOVANJA, ZLOUPOTREBE I TRGOVINE
MALOKALIBARSKIM I LAKIM ORUŽJEM I MUNICIJOM, OD 2019 DO 2025. GODINE

Podgorica, novembar 2018. godine

CILJ 1. - do 2023. godine, osigurati da zakonodavstvo o kontroli naoružanja bude uspostavljeno i u potpunosti usklađeno sa regionalnim okvirom Evropske unije i drugim relevantnim međunarodnim obavezama i standardizovano širom regiona

Pokazatelji učinaka:

a) procenat propisa za kontrolu naoružanja koji su potpuno usklađeni sa zakonodavstvom Evropske unije, Ugovorom o trgovini oružjem i Protokolom UN protiv nezakonite proizvodnje i trgovine vatrenim oružjem, pripadajućim djelovima i municijom (Protokol o vatrenom oružju);

Početna vrijednost 60%	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta 80%	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta 100%
----------------------------------	--	--

b) procenat usvojenih strateških dokumenata za kontrolu naoružanja, zasnovanih na statističkim podacima, a u kojima su sagledane specifične potrebe muškaraca, žena, dječaka i djevojčica, u svakoj nadležnosti;

Početna vrijednost 60%	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta 80%	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta 100%
----------------------------------	--	--

Ključna mjera	Polazna osnova	Aktivnosti	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Datum početka	Planiran i datum završetka	Procjena u budžetu	Izvor finansiranja
Uspostaviti kompletan pravni okvir za borbu protiv svih oblika nezakonitog posjedovanja, trgovine i zloupotrebe vatrenog oružja, municije i eksploziva	Zakon o oružju je na snazi, ali nije u potpunosti usklađen sa pravnim okvirom EU i drugim međunarodnim obavezama i standardima	-analiza, -formiranje radne grupe, -izrada nacrt, -usvojiti dopune Zakona o oružju	-izrađena analiza,	MUP	2019/IV	2019.	Nijesu pot fin sredstvasredstva	
			-formirana radna grupa,	MUP	2019/IV	2019.	Nijesu pot fin sredstva	
			-izrađen nacrt,	MUP	2020/III	2020.	Nijesu pot fin sredstva	
			-usvojene dopune Zakona o oružju,	MUP	2020/IV	2020.	Nijesu pot fin sredstva	
			-izrada metodologije za postupanje i eventualne obuke,	MUP	2020/IV	2020/I V	Nijesu pot fin sredstva	
			-izrađena analiza postignutih rezultata primjenom zakona.	MUP	2021/IV	2021/I V	Nijesu pot fin sredstva	
	Podzakonski akt o onesposobljavanju oružja nije u potpunosti usklađen sa propisom EU	-dopuniti akt o onesposobljavanju oružja	-izvršene dopune akta o onesposobljavanju oružja,	MUP, ME	2021/II	2021/II	Nijesu pot fin sredstva	
	Zakon o proizvodnji, obilježavanju i	-formirati radnu grupu -izrada nacrt, -usvajanje Zakon o proizvodnji,	-formirana radna grupa za izradu Zakon o proizvodnji, modernizaciji, remontu,	ME	2022/III	2022/III	Nijesu pot fin sredstva	

	označavanju oružja nije donijet	modernizaciji, remontu, obilježavanju i označavanju oružja, - izrada i sprovođenje plana obuke, - analiza rezultata.	obilježavanju i označavanju oružja					
			-izrađen nacrt,	ME	2022/IV	2022/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-usvojen Zakon o proizvodnji, modernizaciji, remontu, obilježavanju i označavanju oružja,	ME	2023/I	2023/I	Nijesu pot fin sredstva	
			- izrađen i sproveden plana obuke,	ME	2023/II	2023/II	Nijesu pot fin sredstva	
			- analiza rezultata	ME,MO, MUP, MF, KEI, MORT	2023/IV	2023/IV	Nijesu pot fin sredstva	
	Nijesu donijeti svi akti, u sistemu kontrole spoljne trgovine naoružanjem (oružje vojske, policije i dr), vojnom opremom i robom dvostruke namjene	-analiza stanja potreba, -formiranje radne grupe i plan akcije, -izrada nacрта, -usvajanje zakona, -donijeti ostale akte u sistemu kontrole i nadzora spoljne trgovine naoružanjem (za službeno oružje i dr.), vojnom opremom i robom dvostruke namjene, brokering; -plan i sprovođenje obuke, -analiza rezultata	-izvršena analiza stanja potreba,	ME, MO, MUP	2021/III	2021/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-formirana radna grupa i plan aktivnosti,	ME, MO, MUP,	2021/IV	2021/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-izrađeni nacrti akata,	ME, MO, MUP	2022/III	2022/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-usvajanje zakona,	ME, MO, MUP	2022/IV	2022/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-donijeti ostali akti u sistemu kontrole i nadzora spoljne trgovine naoružanjem (za službeno oružje i dr.), vojnom opremom i robom dvostruke namjene, brokering;	ME, MO, MUP	2023/II	2023/II	Nijesu pot fin sredstva	
-planirana i sprovedena obuka,			ME, MO, MUP	2023/IV	2023/IV	Nijesu pot fin sredstva		
-sačinjena analiza rezultata			ME, MO, MUP	2023/IV	2023/IV	Nijesu pot fin sredstva		
Osigurati uspostavljanje	Nedostatak pravnog okvira za proizvođače,	-analiza stanja,	-izvršena analiza stanja,	ME, MUP	2019/III	2019/III	Nijesu pot fin sredstva	

kompletnog pravnog i regulativnog okvira za proizvođače vatrenog oružja, municije i eksploziva	kontrolu i nadzor procesa proizvodnje oružja, može dovesti do preusmjeravanja djelova i komponenti oružja u protivpravne tokove	-formiranje radne grupe i plan akcije, -izrada nacрта, -usvajanje zakona i akata za sprovođenje, -plan i sprovođenje obuke, -analiza rezultata.	-formirana radna grupa i plan aktivnosti,	ME, MUP/UP	2019/IV	2019/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-izrađen nacrt,	ME, MUP/UP	2020/II	2020/II	Nijesu pot fin sredstva	
			-usvojen zakon i akati za sprovođenje,	ME, MUP/UP	2020/III	2020/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-izrađen i sproveden plan obuke,	ME, MUP	2020/IV	2020/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-analiza rezultata.	ME, MUP	2020/IV	2020/IV	Nijesu pot fin sredstva	
Potpuno uskladiti zakonodavstv o o kontroli naoružanja sa pravnim okvirom Evropske unije i međunarodnim sporazumima /standardima	Direktive EU o vatrenom oružju, Sprovodbeni akt EU o oružju za uzbuñivanje i signalizaciju, Uredba EU o onesposobljavanju vatrenog oružja, Zajednički stav EU o izvozu naoružanja, Uredba EU o obilježavanju, Direktiva 2009/43/EZ Evropskog parlamenta i savjeta o pojednostavljivan ju uslova za transfer odbrambenih proizvoda unutar	-izrada tabela usklañenosti za akate potrebne za donošenje radi usklañivanja sa pravnim okvirom Evropske unije i međunarodnim sporazumima/standardima ;	-izrađene tabele usklañenosti akata potrebnih za donošenje radi usklañivanja sa pravnim okvirom Evropske unije i međunarodnim sporazumima/standardima;	ME,UIP, MO, MUP,MP i drugi nadležni organi	2020/IV	2020/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-izvršena analiza stanja,	ME,MUP MP,UIP i drugi	2021/III	2021/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-formirana radna grupa i izvršen plan aktivnosti,	ME	2021/IV	2021/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-izrađen nacrt,	ME	2022/III	2022/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-usvojen zakona i akti za sprovođenje istog,	ME	2023/II	2023/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-izrađen plan i sprovedena obuka,	ME i drugi nadležni organi	2023/IV	2023/IV	Nijesu pot fin sredstva	

	Zajednice, Uputstvo EU o uspostavljanju i funkcionisanju zajedničkih istražnih timova, usaglašavanje Uredbe 258/2012 sa Protokolom UN o vatrenom oružju, Ugovor o trgovini oružjem, Međunarodni instrument za praćenje, Smjernice OEBS, ISAC standardi, sa kojima treba uskladiti nacionalne propise.		-izvršena analiza rezultata.	ME i drugi nadležni organi	2023/IV	2023/IV	Nijesu pot fin sredstva	
Osigurati kompatibilnost pravnog okvira za kontrolu naoružanja i time omogućiti neposrednu operativnu saradnju na svim nivoima	Zakon o oružju (naročito kategorizaciju) uskladiti kao i Zakon o krivičnom postupku, Krivični zakonik, Zakon o zaštiti podataka o ličnosti	-formiranje radne grupe, -analiza zakona koji se tiču krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem, Krivičnog zakonika i Zakona o krivičnom postupku, -davanje prijedloga nadležnim organima i međunarodnim partnerima.	-formirana radna grupa,	MP	2019/III	2019/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-izvršena analiza zakona koji se tiču krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem, Krivičnog zakonika i Zakona o krivičnom postupku,	MP i drugi nadležni organi	2020/IV	2020/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-dat prijedlog nadležnim organima i međunarodnim partnerima.	MP	2021/II	2021/II	Nijesu pot fin sredstva	
Neusaglašenost kriminalističko-obavještajne razmjene podataka; ne postoji sistematična razmjena informacija; sporadične paralelne istrage; sporadični pokušaji da se		-analizirati krivična djela izvršena vatrenim oružjem, -unaprijediti kriminalističko-obavještajnu evidenciju, -omogućiti povezivanje i razmjenu podataka, -analizirati postojeće stanje i procedure	-izvršena analiza krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem,	MP, UP	2021/III	2021/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-unaprijedene kriminalističko-obavještajne evidencije,	UP	2019/III	kontinuirano	Nijesu pot fin sredstva	
			-izvršeno povezivanje za razmjenu podataka,	MUP/UP ME, MO,	2019/III	2023/IV		
			-izvršena analiza postojećeg stanja i procedura čuvanja, održavanja i sigurnog	MUP/UP MO,MP		2019/III	Nijesu pot fin sredstva	

Osigurati standardizaciju u procedurama i praksi u oblasti kontrole naoružanja i istrage vatrenog oružja, municije i eksploziva	postigne ENFSI standard o forenzičkim ispitivanjima; ne pripremaju se izvještaji o analizi krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem; procedura za kontrolu malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja nije u potpunosti u skladu sa standardima EU i odgovarajućom dobrom praksom; nedostaje godišnji kvalitativni i kvantitativni pregled sprovođenja procedura i praksi.	čuvanja, održavanja i sigurnog skladištenja naoružanja, municije i eksploziva svih državnih organa, -propisati procedure čuvanja, održavanja i sigurnog skladištenja naoružanja, municije i eksploziva po lokacijama smještaja, vremenskim i eksploatacionim resursima, -izvršiti obuku službenika u vezi procedura čuvanja, održavanja i sigurnog skladištenja naoružanja, municije i eksploziva, -unaprijediti skladišne službene evidencije, -pravna lica koja se bave prometom elektronski uvezati u sistem, -analiza rezultata.	skladištenja naoružanja, municije i eksploziva svih državnih organa,		2019/III			
			-propisane procedure čuvanja, održavanja i sigurnog skladištenja naoružanja, municije i eksploziva po lokacijama smještaja, vremenskim i eksploatacionim resursima,	MUP/UP MO,MP	2020/IV	2020/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-izvršene obuke službenika u vezi procedura čuvanja, održavanja i sigurnog skladištenja naoružanja, municije i eksploziva,	MUP/UP MO,MP	2021/I	2021/I		
			-unaprijeđene skladišne službene evidencije,	MUP/UP MO,MP	2021/I	2023/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-izvršeno elektronsko uvezivanje pravnih lica koja se bave prometom,	MUP/UP MO,MP ME	2021/IV	2023/IV		
			-izvršena analiza rezultata.	MUP/UP MO,MP ME	2023/IV	2023/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			Razmjenjivati dobre prakse za policijske istražitelje, tužioce, forenzičke vještake i carinske službenike, kao i za službenike koji rade u oblasti	Razmjena dobre prakse obezbijedena kroz SEEFEN, kontrola izvoza kroz regionalni proces razmjene informacija, razvoj politika kroz Komisiju za malokalibarsko i lako oružje, ali je treba bolje uspostaviti	-uspostaviti bolju razmjenu dobre prakse kroz SEEFEN, kontrolu izvoza kroz regionalni proces razmjene informacija, razvoj politika kroz Komisiju za malokalibarsko i lako oružje.	-uspostavljene bolja razmjena dobre prakse kroz SEEFEN, kontrola izvoza kroz regionalni proces razmjene informacija, razvoj politika kroz Komisiju za malokalibarsko i lako oružje.	ME,MO MVP, UP, UC, KMLO	kontinuirano

kontrola spoljne trgovine naoružanjem								
	Razmjena dobre prakse u oblasti kontrole spoljne trgovine naoružanjem se vrši, ali je treba unaprijediti	-organizovati regionalnu radionicu na temu unaprjeđenja praćenja i analize rizika, u oblasti kontrole spoljne trgovine naoružanjem sa međunarodnim organizacijama i institucijama.	-organizovana regionalna radionica na temu unaprjeđenja praćenja i analize rizika, u oblasti kontrole spoljne trgovine naoružanjem sa međunarodnim organizacijama i institucijama.	ME	2020/III	2020/III		

CILJ 2. - do 2024. godine, osigurati da politike i prakse kontrole naoružanja budu utemeljene na činjenicama i kriminalističko-obavještajnim podacima

Pokazatelji učinaka:

a) broj predmeta, pojedinaca i količina zloupotrijebljenog i krijumčarenog vatrenog oružja, municije i eksploziva u kojima je pokrenuta istraga i donijeta presuda u poređenju sa brojem izvještaja o zaplijenama vatrenog oružja, municije i eksploziva nadležnih organa;

Početna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
60%	80%	100%

b) broj slučajeva i količina vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su zaplijenjeni unutar granica u poređenju sa brojem slučajeva i količinom vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su zaplijenjeni na granici;

Početna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
60%	80%	100%

c) kontakt osobe za vatreno oružje koje su uspostavljene i funkcionišu u državnim organima u Crnoj Gori;

Početna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
60%	80%	100%

d) broj slučajeva među-institucionalne saradnje na operativnom nivou, uključujući istrage, krivično gonjenje i faze prije suđenja;

Početna vrijednost		Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta			Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta			
60%		80%			100%			
e) broj slučajeva operativne saradnje, proistekle iz razmjene kriminalističko-obavještajnih i balističkih podataka, u suzbijanju krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem sa nadležnim organima u regionu, državama članicama i agencijama Evropske unije, kao i sa međunarodnim agencijama za sprovođenje zakona;								
Početna vrijednost		Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta			Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta			
60%		80%			100%			
Standardizovati prikupljanje podataka o vatrenom oružju, prema polu i starosti, u vezi sa zaplijenom legalnog i nelegalnog malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja, slučajevima oružanog nasilja, balističkim dokazima i ostalim podacima o vatrenom oružju, što će dovesti do periodičnih analiza rizika i procjena opasnosti u vezi sa vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima	Prakse prikupljanja podataka su nestandarizovane, a sporadično se koriste pri razvijanju politika, ključni podaci o malokalibarskom i lakom oružju/vatrenom oružju su često nedostupni, a koordinacija između institucija je nedovoljno uspostavljena, što sve zajedno sprječava razvoj politika zasnovanih na činjenicama i podacima.	-formiranje radne grupe, -analiza evidencija i izrada preporuka za unaprjeđenje vođenja evidencija prema polu i starosti, -izmjene i dopune evidencija.	-formirana radna grupa,	MUP/UP ME, MO, UC, FC, MP	2019/III	2019/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-izvršena analiza evidencija i izrađene preporuke za unaprjeđenje vođenja evidencija prema polu i starosti,	MUP/UP ME, MO, UC, FC, MP	2019/III	2019/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-izvršene izmijenjene i dopunjene evidencije.	MUP/UP ME, MO, UC, FC, MP	2019/IV	2019/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-prikupljeni podaci o vatrenom oružju i godišnje izvršene analize podataka.	MUP/UP ME, MO, UC, FC, MP, KTMLO	kontinuirano	kontinuirano	Nijesu pot fin sredstva	

<p>Ojačati aktivnosti dodjeljivanja zadataka, koordinacije i praćenja funkcija kontakt osoba za vatreno oružje kako bi se obezbijedile djelotvorne politike suzbijanja i ublažavanja zloupotrebe, nedozvoljene trgovine i nekontrolisanog širenja vatrenog oružja</p>	<p>Formirana je nacionalna komisija za malokalibarsko i lako oružje čiji članovi imaju mala ovlaštenja za kreiranje politika; procesi kreiranja politika u oblasti malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja koji uključuju relevantne strane i organizacije civilnog društva nijesu usklađeni; mehanizmi za delegiranje zadataka i koordinaciju na institucionalnom nivou nijesu jasno vidljivi</p>	<p>Nacionalnoj komisiji za malokalibarsko i lako oružje odrediti ovlaštenja za kreiranje politika u oblasti malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja, kroz održavanje redovnih sastanaka, koji uključuju zainteresovane strane i organizacije civilnog društva za koordinaciju aktivnosti i praćenje izvršavanja; -prikupljati podatke godišnje, radi vršenja analiza.</p>	<p>-Određena ovlaštenja nacionalnoj komisiji za malokalibarsko i lako oružje za kreiranje politika u oblasti malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja, kroz održavanje redovnih sastanaka, koji uključuju zainteresovane strane i organizacije civilnog društva za koordinaciju aktivnosti i praćenje izvršavanja;</p>	<p>MUP</p>	<p>2019/I</p>	<p>2019/I</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	
			<p>-prikupljeni podaci godišnje, radi vršenja analiza.</p>	<p>KMLO</p>	<p>kontinuirano</p>	<p>kontinuirano</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	
<p>Povećati nacionalne analitičke kapacitete i institucionali zovati analizu podataka o vatrenom oružju</p>	<p>Kapaciteti za sprovođenje zakona u pogledu politika u oblasti malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja su neadekvatni za vršenje analiza koje bi obezbijedile sprovođenje zakona zasnovano na činjenicama; trenutno se ne vrše analize uticaja na osnovu</p>	<p>Sprovesti radionicu o pripremi analize kriminaliteta i o krivičnim djelima izvršenim vatrenim oružjem-razvrstanu po polovima;</p>	<p>-organizovana radionica o pripremi analize kriminaliteta o krivičnim djelima izvršenim vatrenim oružjem-razvrstana po polovima;</p>	<p>UP, MP, sud, tužilaštvo ZZS</p>	<p>2020/III</p>	<p>2020/III</p>		
		<p>-prikupiti podatke, -analizirati, -pripremiti analizu krivičnog djela i prekršaja izvršenog vatrenim oružjem-razvrstanu po polovima i dati preporuke.</p>	<p>-prikupiti podatke za vršenje analiza,</p>	<p>MUP/UP, MP</p>	<p>2020/III</p>	<p>2020/III</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	
			<p>-analizirati</p>	<p>MUP/UP, MP</p>	<p>2020/III</p>	<p>2020/III</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	
			<p>-pripremiti analizu krivičnog djela i prekršaja izvršenog vatrenim oružjem-razvrstanu po polovima i dati preporuke.</p>	<p>MUP/UP, MP</p>	<p>2020/IV</p>	<p>2020/IV</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	

	statističkih podataka							
Osigurati razmjenu operativnih i strateških informacija, podataka, kriminalističkih obavještajnih podataka i dokaza sa Evropolom, Frontexom i Eurojustom	Mehanizam dodjeljivanja zadataka i koordinacije u pogledu krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem nije jasan; nedovoljna upotreba mrežne aplikacije SIENA za razmjenu informacija sa Evropolom na bilateralnom nivou; nedostatak usaglašene procedure za razmjenu balističkih informacija; neophodno je dodatno produbljivanje saradnje sa Fronteksom, EMPACT radi na stalnom unaprjeđenju razmjene informacija između država članica Evropske unije i organa za sprovođenje zakona, a samim tim i na operacijama zasnovanim na	Uspostaviti kontakt osobe za vatreno oružje-shodno aktu o sistematizaciji;	-određene kontakt osobe za vatreno oružje-shodno aktu o sistematizaciji	MUP/UP MO, ME, UC, KMLO	2019/II	2020/II	Nijesu pot fin sredstva	
		Sačiniti SOP za razmjenu operativnih i strateških informacija;	-sačinjene SOP za razmjenu operativnih i strateških informacija;	MUP/UP MP, sud tužilaštvo	2020/I	2020/I	Nijesu pot fin sredstva	
		Sprovesti obaveznu razmjenu povratnih informacija na nacionalnom, pa nakon toga regionalnom nivou, kako bi se poboljšale proaktivne istrage na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou;	-uspostavljena obavezna razmjena povratnih informacija na nacionalnom (međunarodna policijska saradnja, kriminalistika, granica, analitika, operativa, forenzika, tužilaštvo, sud), pa nakon toga regionalnom nivou, kako bi se poboljšale proaktivne istrage na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou;	MUP/UP MP, tužilaštvo sud	2020/I	2020/IV	Nijesu pot fin sredstva	

	obavještajnim saznanjima	Sprovesti regionalno usaglašenu proceduru za razmjenu balističkih podataka	-uspostavljena razmjena balističkih podataka na regionalnom nivou.	MUP/UP MP, tužilaštvo sud	2020/II	2020/II		
Institucionalni zovu sistematično prikupljanje podataka krivičnog pravosuđa (na nivou policije i carine, tužilaštva, sudstva, kaznenih i popravnih institucija)	Primjenjuju se različite metodologije prikupljanja podataka; ne postoji mogućnost dobijanja uporedivih statističkih i drugih pregleda podataka iz svih institucija sektora za krivično pravosuđe; godišnji izvještaji o procesuiranju krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem ne mogu se unakrsno uporediti	Formirati međuinstitucionalnu radnu grupu (policija, carina, tužilaštvo, sudstvo, kaznene i popravne institucije) radi izrade Tabela za praćenje napretka (track record), u oblasti oružja, municije i eksploziva;	-formirana međuinstitucionalna radna grupa (policija, carina, tužilaštvo, sudstvo, kaznene i popravne institucije) radi izrade Tabela za praćenje napretka (track record), u oblasti oružja, municije i eksploziva;	MUP/UP MP, UC, sud, tužilaštvo ZZS	2022/II	2022/II	Nijesu pot fin sredstva	
		-formirati radnu grupu za izradu zajedničke metodologije za prikupljanje podataka,	-formirana radna grupa za izradu zajedničke metodologije za prikupljanje podataka,	MUP/UP MP, sud, tužilaštvo ZZS	2019/IV	2019/IV	Nijesu pot fin sredstva	
		-analizirati metodološke razlike i dati preporuke,	-izvršena analiza metodološke razlike i date preporuke,	MUP/UP MP, sud, tužilaštvo ZZS	2019/IV	2019/IV	Nijesu pot fin sredstva	
		-sačinjeni plan izmjena procedura,	-sačinjen plan izmjena procedura,	MUP/UP MP, sud, tužilaštvo ZZS	2019/IV	2019/IV	Nijesu pot fin sredstva	
		-usvojiti izmjene,	-usvojene izmjene,	MUP/UP MP, sud, tužilaštvo ZZS	2020/I	2020/II	Nijesu pot fin sredstva	
		-objedinjeni izvještaj;	-objedinjen izvještaj;	MUP/UP MP, sud, tužilaštvo ZZS	2021/II	2021/II	Nijesu pot fin sredstva	
		Izraditi tabelu za praćenje napretka u pogledu podataka o krivičnim djelima izvršenim vatrenim oružjem - godišnje;	-izrađene tabele za praćenje napretka u pogledu podataka o krivičnim djelima izvršenim vatrenim oružjem - godišnje;	MUP/UP MP, UC, sud, tužilaštvo ZZS	2021/II	2024/II	Nijesu pot fin sredstva	
				MUP/UP MP, UC, sud,		2024/IV		

		Dostavljati periodične izveštaje o tabelama za praćenje - godišnje;	-sačinjeni periodični izveštaji o tabelama za praćenje – godišnje;	tužilaštvo ZZS	2021/IV		Nijesu pot fin sredstva	
Uvesti obavezu razmjenu povratnih informacija za sve korisnike, kako be se poboljšale proaktivne istrage na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou	Nesrazmjeran je broj zaplijena koje vrši policija u odnosu na broj slučajeva za koje je pokrenuta istraga i donijeta presuda; obavezno davanje povratnih informacija; odgovori na zahtjeve za dostavljanje informacija i molbe za pravnu pomoć variraju u pogledu rokova i kvaliteta dostavljenih podataka; za informacije razmijenjene sa međunarodnim partnerima povratne informacije se ne dobijaju; dostavljeni podaci i odgovori korisnika variraju u kvalitetu i kvantitetu; koordinator/ka za Dane zajedničke akcije nije imenovan/a	Urediti metodologiju vođenja službenih evidencija, sa povratnim informacijama, radi sistematičnog prikupljanja podataka krivičnog pravosuđa (na nivou policije i carine, tužilaštva, sudstva, kaznenih i popravnih institucija), koje su osnov za dostavljanje kvalitetnih odgovora;	-sačinjena metodologija vođenja službenih evidencija, sa povratnim informacijama, radi sistematičnog prikupljanja podataka krivičnog pravosuđa (na nivou policije i carine, tužilaštva, sudstva, kaznenih i popravnih institucija), koje su osnov za dostavljanje kvalitetnih odgovora,	MUP/UP MP, ME, UC, sud, tužilaštvo ZZS	2023/IV	2024/I	Nijesu pot fin sredstva	
		-Određiti koordinatora/ku za Dane zajedničke akcije;	-određen koordinator/ku za Dane zajedničke akcije;	MUP/UP MP, ME, UC, sud, tužilaštvo ZZS	2023/IV	2024/I	Nijesu pot fin sredstva	
		-formirati radnu grupu da sačini i sprovede SOP za praćenje vatrenog oružja, municije i eksploziva,	-formirana radna grupu da sačini i sprovede SOP za praćenje vatrenog oružja, municije i eksploziva,	FC, MUP/UP UC, ME	2019/IV	2019/IV	Nijesu pot fin sredstva	

Osigurati da se svako pronađeno ili zaplijenjeno vatreno oružje, municija i eksploziv odmah automatski prati (u zemlji i inostranstvu)	Praćenje vatrenog oružja, municije i eksploziva je sporadično i neujednačeno; analize obilježavanja se ne vrše, informacije nisu standardizovane, niti se razmjenjuju ili se sporadično razmjenjuju	-razmjena iskustava i dobre prakse sa međunarodnim partnerima, -usvajanje postupka.	-vrši se razmjena iskustava i dobre prakse sa međunarodnim partnerima, -usvojeni postupci i procedure.	FC, MUP/UP UC, ME	2019/IV	2019/IV	Nijesu pot fin sredstva	
		-sprovesti obuku o identifikaciji i praćenju vatrenog oružja i municije;	-sprovedene obuke o identifikaciji i praćenju vatrenog oružja i municije;	FC, MUP/UP UC, ME	2020/II	2020/II		
		-obezbijediti neophodne tehnologije za identifikaciju i praćenje, oružja, municije i eksploziva (CartWinPro);	-obezbijedene neophodne tehnologije za identifikaciju i praćenje, oružja, municije i eksploziva (CartWinPro);	FC MUP/UP UC, ME	2020/II	2020/II		
		-službenu evidenciju o izgubljenom i ukradenom vatrenom oružju vodi policija i potrebno je da podatke redovno unosi u INTERPOLOV sistem za vođenje i praćenje evidencije o ilegalnom oružju (iARMS);	-svi podaci iz službene evidencije o izgubljenom i ukradenom vatrenom oružju koju vodi policija unijeti su u INTERPOLOV sistem za vođenje i praćenje evidencije o ilegalnom oružju (iARMS);	FC MUP/UP UC, ME	2019/I	kontinuirano	Nijesu pot fin sredstva	
		-koristiti pregled slučajeva korišćenja Trace i dati preporuke, -vršiti unos podataka, -pratiti rezultate i izveštavati KMLO	-date su preporuke u vezi broja korišćenja pregleda slučajeva Trace, -izvršen unos podataka, -obaviještena KMLO	FC MUP/UP UC, ME	2019/IV	kontinuirano	Nijesu pot fin sredstva	
				FC MUP/UP UC, ME	2019/IV	kontinuirano	Nijesu pot fin sredstva	
				FC MUP/UP UC, ME	2019/IV	kontinuirano	Nijesu pot fin sredstva	
		-periodično unošenje podataka u Regionalni alat za identifikaciju vatrenog oružja, municije i eksploziva koji je sačinjen na osnovu informacija o svim regionalnim, međunarodnim proizvođačima;	-unijeti podaci u Regionalni alat za identifikaciju vatrenog oružja, municije i eksploziva na osnovu informacija o svim regionalnim, međunarodnim proizvođačima oružja, municije i eksploziva;	ME, MUP/UP UC	2019/I	kontinuirano	Nijesu pot fin sredstva	

		-izvršiti analizu kapaciteta za obilježavanje i praksi za vrijeme i nakon proizvodnje, kao i za označavanje,	-izvršena analiza kapaciteta za obilježavanje i praksi za vrijeme i nakon proizvodnje, kao i za označavanje,	ME	2019/IV	2019/IV		
		-uspostaviti tehnologiju za obilježavanje nakon proizvodnje i onesposobljavanja, kao i za označavanje;	-uspostavljena tehnologija za obilježavanje nakon proizvodnje i onesposobljavanja, kao i za označavanje;	ME	2019/IV	2019/IV		
Potpuno integrirati rodnu i starosnu dimenziju u politike kontrole malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja. Nedovoljna zastupljenost žena otežava integrisanje rodne perspektive u politike kontrole malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja	Ograničena integracija rodne i starosne perspektive negativno utiču na djelotvornost mjera kontrole malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja.	Razviti mjere i uspostaviti procedure za obezbjeđivanje ravnomjerne zastupljenosti žena u Komisiji za malokalibarsko i lako oružje i ostalim relevantnim tijelima;	-razvijene mjere i uspostavljene procedure i obezbjeđijena ravnomjerna zastupljenost žena u Komisiji za malokalibarsko i lako oružje i ostalim relevantnim tijelima;	MUP i ostali	2021/I	2022/IV	Nijesu pot fin sredstva	
		Sprovesti obuku o rodnim aspektima malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja za članove/ice Komisije za malokalibarsko i lako oružje i sve ostale institucije zadužene za sprovođenje politika kontrole u ovoj oblasti;	-sprovedene obuke o rodnim aspektima malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja za članove/ice Komisije za malokalibarsko i lako oružje i sve ostale institucije zadužene za sprovođenje politika kontrole u ovoj oblasti;	Nadležni organi i KMLO	2021/I	2022/IV		
		-izvršiti analizu procedura u postupcima zloupotrebe vatrenog oružja u kontekstu nasilja u porodici i nasilja u intimnom partnerskom odnosu i dati prijedloge mjera;	-izvršena analiza procedura u postupcima zloupotrebe vatrenog oružja u kontekstu nasilja u porodici i nasilja u intimnom partnerskom odnosu i dati prijedloge mjera;	MUP/UP MP, sud, tužilaštvo	2022/II	2022/II	Nijesu pot fin sredstva	
		-sprovesti obuke službenika policije o nasilju u porodici i rizicima usljed posjedovanja oružja.	-sprovedene obuke službenika policije o nasilju u porodici i rizicima usljed posjedovanja oružja.	MUP/UP i drugi nadležni organi	2022/III	2022/III		

CILJ 3. - do 2024. godine, znatno smanjiti nedozvoljene tokove vatrenog oružja, municije i eksploziva									
Pokazatelji učinaka:									
a) 3. broj predmeta, pojedinaca i količina zloupotrijebljenog i krijumčarenog vatrenog oružja, municije i eksploziva u kojima je pokrenuta istraga i donijeta presuda u poređenju sa brojem izvještaja o zaplijenama vatrenog oružja, municije i eksploziva nadležnih organa;									
Početa vrijednost			Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta				Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta		
60%			80%				100%		
b) broj slučajeva i količina vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su zaplijenjeni unutar granica u poređenju sa brojem slučajeva i količinom vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su zaplijenjeni na granici;									
Početa vrijednost			Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta				Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta		
60%			80%				100%		
c) broj prijavljenih slučajeva zaplijene vatrenog oružja, municije i eksploziva na granicama Evropske unije čiji trag vodi do Crne Gore, u poređenju sa brojem vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su zaplijenjeni širom Evropske unije, a čiji trag vodi do Crne Gore, ili koji su preusmjereni u protivpravne tokove iz Crne Gore;									
Početa vrijednost			Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta				Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta		
60%			80%				100%		
d) broj vatrenog oružja, municije i eksploziva za čiji izvoz su izdate dozvole u Crnoj Gori, a za koje je tokom postupka kontrole nakon isporuke utvrđeno da su preusmjereni u protivpravne tokove;									
Početa vrijednost			Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta				Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta		
60%			80%				100%		
Osigurati punu implementaciju i praćenje pravnog, političkog i proceduralnog okvira za suzbijanje	Nedovoljna saradnja u okviru strategije za integrisano upravljanje granicom	-uspostaviti koordinaciju, razmjenu podataka i zajedničku analizu između KMLO i tijela nadležnog za integrisano upravljanje granicom, kroz godišnje sastanke;	-uspostavljena koordinacija, razmjena podataka i zajednička analiza između KMLO i tijela nadležnog za integrisano upravljanje granicom, kroz godišnje sastanke;	MUP/UP UC, ME, UBH	2019/I V	2024/IV	Nijesu pot fin sredstva		
	Nedovoljne procedure i kapaciteti za detekciju, analizu, identifikaciju i istrage o	stanja i kapaciteta za detekciju, analizu, identifikaciju i istrage o vatrenom oružju, municiji i eksplozivima, -formiranje radne grupe za SOP, -nacrt SOP-a; -međunarodna ekspertiza nacrta,	-izvršena analiza stanja i kapaciteta za detekciju, analizu, identifikaciju i istrage o vatrenom oružju, municiji i eksplozivima,	MUP/UP FC	2019/I V	2019/IV		partnerska podrška	
				MUP/UP FC	2019/I V	2019/IV	Nijesu pot fin sredstva		
				MUP/UP FC	2020/II	2020/II	Nijesu pot fin sredstva		

nedozvoljene trgovine vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima	vatrenom oružju, municiji i eksplozivima	-usvajanje, -nabavka opreme i obuka za korišćenje iste, -izvještavanje.	-izvršena međunarodna ekspertiza nacрта,	MUP/UP FC	2020/II I	2020/III		
			-usvojen SOP,	MUP/UP FC	2020/I V	2020/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-izvršena nabavka opreme i obuka za korišćenje iste,	MUP/UP FC	2020/IV	2020/IV		
			-izvještavanje.	MUP/UP FC	2021/IV	2021/IV	Nijesu pot fin sredstva	
	Nedovoljne procedure za analizu rizika za graničnu policiju (CIRAM 2) u vezi vatrenog oružja	Unaprijediti procedure za analizu rizika za graničnu policiju (CIRAM 2) u vezi vatrenog oružja;	-unaprijeđene procedure za analizu rizika za graničnu policiju (CIRAM 2) u vezi vatrenog oružja;	MUP/UP GP	2022/III	2022/III	Nijesu pot fin sredstva	
Mali broj slučajeva za koje je pokrenuta istraga/podignuta optužnica/izrečena kazna za zloupotrebu i nedozvoljenu trgovinu vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima		-analiza postupanja, praksi i sudske prakse, u krivičnim djelima u vezi zloupotrebe i nedozvoljene trgovine vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima u posljednjih pet godina, -identifikacija zakonskih, procesnih i drugih prepreka koje dovode do ovakve prakse i izrada preporuka, -inter-resorske konsultacije.	-izvršena analiza postupanja, praksi i sudske prakse, u krivičnim djelima u vezi zloupotrebe i nedozvoljene trgovine vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima u posljednjih pet godina,	MP, sud, tužilaštvo MUP	2024/II I	2024/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-identifikovane zakonske, procesne i druge prepreke koje dovode do ovakve prakse i izrađene preporuke,	MP, sud, tužilaštvo MUP	2024/II I	2024/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-obavljene inter-resorske konsultacije.	MP, sud, tužilaštvo MUP	2024/III	2024/III	Nijesu pot fin sredstva	
Pravosuđe češće klasifikuje krivična djela kao nelegalno posjedovanje, a ne kao nedozvoljenu trgovinu; mali broj slučajeva i		Izvršiti analizu o mogućnostima pooštavanja kaznene politike u vezi krivičnih djela zloupotrebe i nedozvoljene trgovine vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima i dati preporuke;	-izvršena analiza o mogućnostima pooštavanja kaznene politike u vezi krivičnih djela zloupotrebe i nedozvoljene trgovine vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima i date preporuke;	MP	2024/I V	2024/IV	Nijesu pot fin sredstva	

	izricanje kazne ispod zakonskog minimuma.							
Spriječiti nedozvoljenu trgovinu (krijumčarenje, nelegalnu trgovinu i tranzit) vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima kroz poboljšane procese, opremu i obuku ciljanih jedinica za sprovođenje zakona	Visoka stopa osipanja broja stručnog osoblja	Stimulisati stručne službenike;	- stručni službenici su stimulisani	nadležni organi	2019/I	2024/IV		
	Neadekvatan kvalitet postojeće opreme za detekciju vatrenog oružja, municije i eksploziva – oprema je uglavnom zastarjela	-analiza potreba za opremom za detekciju vatrenog oružja, municije i eksploziva, sa preporukama, -priprema projekata i tehničke specifikacije sa planovima obuke, -obuka i akreditacija za korišćenje opreme, -izvještavati o napretku.	-izvršena analiza potreba za opremom za detekciju vatrenog oružja, municije i eksploziva, sa preporukama,	MUP/UP UC	2020/IV	2020/IV		
			-pripremljen projekat i tehničke specifikacije sa planovima obuke,	MUP/UP UC	2021/III	2021/III		
			-izvršena obuka i akreditacija za korišćenje opreme,	MUP/UP UC	2021/IV	2021/IV		
			-izvještavanje o napretku	MUP/UP UC	2022/I V	2022/IV	Nijesu pot fin sredstva	
	Interne procedure o usaglašenosti nijesu uspostavljene, nijesu detektovani slučajevi preusmjeravanja u protivpravne tokove	-formirati radnu grupu za analizu i preporuke za interne procedure o detektovanju slučajeva preusmjeravanja u protivpravne tokove oružja, municije i eksploziva i postupanju sa zaplijenjenim oružjem, municijom i eksplozivom, -planirati aktivnosti i po potrebi tražiti pomoć od međunarodnih partnera, -sačiniti SOP, -izvršiti obuku.	-formirana radna grupa za analizu i preporuke za interne procedure o detektovanju slučajeva preusmjeravanja u protivpravne tokove oružja, municije i eksploziva i postupanju sa zaplijenjenim oružjem, municijom i eksplozivom,	MUP/UP UC, ME	2024/II	2024/II	Nijesu pot fin sredstva	
			-planirane aktivnosti i po potrebi tražena pomoć od međunarodnih partnera,	MUP/UP UC, ME	2024/II I	2024/III		
			-sačinjen SOP,	MUP/UP UC, ME	024/IV	2024/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-izvršena obuka.	MUP/UP UC, ME	2024/IV	2024/IV		

Znatno ojačati kontrolu, praćenje i sprječavanje protivpravnog preusmjerenja zakonite trgovine kroz unaprjeđenje kapaciteta, procedura i transparentnosti	Mehanizmi kontrole i nadzora konvencionalnog naoružanja su uspostavljeni, ali ne i za prekursore	-unaprijediti mehanizme kontrole i nadzora konvencionalnog naoružanja, a iste uspostaviti za prekursore;	-unaprijeđeni mehanizmi kontrole i nadzora konvencionalnog naoružanja, a uspostavljeni i za prekursore;	MUP/UP ME, UC MORT	2019/I	2024/IV		
	Rijetko se primjenjuju nacionalni, regionalni i međunarodni mehanizmi praćenja	-uspostaviti mehanizme praćenja na nacionalnom nivou;	-uspostavljeni mehanizmi praćenja na nacionalnom nivou;	MUP/UP ME, MORT	2019/I	2024/IV		
	Baza podataka o brokerima se ne ažurira redovno	-ažurirati bazu podataka o brokerima.	-ažurirana baza podataka o brokerima.	ME	2019/II I	2024/IV	Nijesu pot fin sredstva	
Jačanje postojećih bilateralnih, regionalnih i međunarodnih mehanizama i podsticanje novih vidova dobre prakse za suzbijanje nedozvoljene trgovine vatrenim oružjem	Nekoliko regionalnih platformi omogućavaju razmjenu dobre prakse kroz: proces nacionalnih komisija za malokalibarsko i lako oružje, RASR, EMPACT, SEEFEN, SEEFEG, RACVIAC, RIEP; EU P2P; SEESAC; EXBS	-koristiti razmjenu dobre prakse;	- razmjena dobre prakse se koristi;	Nadležni organi KLMO	2019/1	kontinuirano		
	Nizak stepen korišćenja dobre prakse	-koristiti međunarodne pomoći i posebne istražne alate koje nude EMPACT i EUROPOL,	-koriste se međunarodne pomoći i posebni istražni alati koje nude EMPACT i EUROPOL,	Nadležni organi	2020/I	2020/IV		
		-učestvovati na TAIEX i CEPOL obukama–uključujući i CEPOL programe razmjene i obuke službenika.	-izvršene TAIEX i CEPOL obuke–uključujući i CEPOL programe obuke službenika.	Nadležni organi	2020/I	2020/IV		

CILJ 4. - do 2024. godine, znatno smanjiti snabdijevanje, potražnju i zloupotrebu vatrenog oružja kroz povećanje nivoa svijesti o opasnosti oružja, edukaciju, promovisanje kontrole naoružanja i bolju obaviještenost

Pokazatelj učinka:

a) broj incidenata u kojima je korišćeno vatreno oružje i žrtava zloupotrebe vatrenog oružja u svakoj nadležnosti u Crnoj Gori, razvrstano po polu i starosti;

Početna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
60%	80%	100%

b) stepen zadovoljstva (percepcije) građana u pogledu bezjednosti ili osjećaja sigurnosti u odnosu na zloupotrebe vatrenog oružja (razvrstano po polu i starosti).

Početna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
60%	80%	100%

Povećati nivo svijesti licenciranih fizičkih i pravnih lica o opasnosti zloupotrebe i nezakonitog širenja vatrenog oružja, municije i eksploziva	Neadekvatan nivo svijesti u okviru strelišta, lovišta, maloprodajnih objekata, kompanija za obezbjeđenje; institucija naročito o nedozvoljenoj trgovini koja se vrši preko brzih /poštanskih pošiljki i internet portala; prevoznika i kurirskih službi o riziku nezakonite trgovine	-formirati radnu grupu u vezi opasnosti zloupotrebe i nezakonitog širenja vatrenog oružja, municije i eksploziva, putem brzih /poštanskih pošiljki i internet portala, radi analize postojećih zakonskih odredbi i tehničkog opremanja,	-formirana radna grupa u vezi opasnosti zloupotrebe i nezakonitog širenja vatrenog oružja, municije i eksploziva, putem brzih/poštanskih pošiljki i internet portala, radi analize postojećih zakonskih odredbi i tehničkog opremanja,	MUP, PTT, UC	2020/I	2020/I	Nijesu pot fin sredstva	
		-izrađena kampanja o podizanju svijesti kroz inter resorske komunikacije;		MUP, PTT, UC	2020/III	2020/III		partnerska podrška
Povećati nivo svijesti proizvođača	Nizak nivo svijesti o mogućnosti protivpravnog preusmjeravanja djelova i komponenti oružja usljed nedostatka u kontroli i nadzoru procesa proizvodnje;	Donijeti propise o proizvodnji i povećati nivo svijesti proizvođača vatrenog oružja, djelova i komponenti istog, municije i eksploziva, kao i za prekursore o rizicima preusmjeravanja u protivpravne tokove i	-donijet propis o proizvodnji vatrenog oružja,	ME MUP/UP UC, MZ MORT MPLJ	2022/III	2024/III	Nijesu pot fin sredstva	
			-povećan nivo svijesti proizvođača vatrenog oružja, municije, eksploziva i prekursora, kao i o rizicima preusmjeravanja u protivpravne tokove,	MUP/UP UC, MZ MORT MPLJ	2022/IV	2024/IV		

<p>vatrenog oružja, municije i eksploziva o rizicima preusmjeravanja u protivpravne tokove</p>	<p>minimalna regulativa, kao i zahtjevi u pogledu bezbjednosti i nadzora nad proizvođačima eksploziva i pravnih lica koji koriste eksploziv; nema propisa o prekursorima</p>	<p>vršenja redovnih kontrola i nadzora u ovoj oblasti, a nema dovoljno propisa o prekursorima;</p>	<p>-obavljene kontrole i nadzor u ovoj oblasti;</p>	<p>MUP/UP UC, MZ MORT MPLJ</p>	<p>2023/IV</p>	<p>2024/IV</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	
	<p>U okviru saradnje sa međunarodnim organizacijama EXBS, EU P2P, UNDP, OPCW, nije obezbijeđena edukacija za predstavnike privrede kako bi se promovisala kontrola naoružanja kao i upoznavanje sa najboljom praksom.</p>	<p>Organizovati seminare za predstavnike privrede „Industry outreach“;</p>	<p>-organizovan seminar za predstavnike privrede „Industry outreach“;</p>	<p>ME, MUP/UP UC, MORT</p>	<p>2024/II</p>	<p>2024/II</p>		
<p>Razviti održiva partnerstva radi jačanja promovisanja kontrole naoružanja, bolje obaviještenosti i isticanje poruke</p>	<p>Partnerstva su ograničenog obima; partnerstva između državnih institucija i civilnog društva treba unaprijediti; mali broj podignutih optužnica i donijetih presuda za zloupotrebu i nedozvoljenu trgovinu vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima, praćeno blagom</p>	<p>-uputiti poziv civilnom društvu da daju primjedbe i sugestije radi jačanja kontrole naoružanja i bolje obaviještenosti; -periodično obavještavati o aktivnostima putem medija.</p>	<p>-upućen poziv civilnom društvu da da primjedbe i sugestije radi jačanja kontrole naoružanja i bolje obaviještenosti; -javnost obaviještena o aktivnostima putem medija radi jačanja kontrole naoružanja.</p>	<p>KMLO</p>	<p>2020/II</p>	<p>kontinuirano</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	
				<p>KMLO</p>	<p>2020/II</p>	<p>kontinuirano</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	

	kaznenom politikom koja ne odvrća potencijalne prestupnike i šalje vrlo obeshrabrujuću poruku stanovništvu.							
Povećati nivo svijesti javnosti, žena, i muškaraca o opasnosti zloupotrebe, nedozvoljenog posjedovanja i trgovine vatrenim oružjem,	Procjenjuje se da se određeni broj slučajeva nedozvoljenog posjedovanja vatrenog oružja ne prijavljuje; nedostaje usaglašena metodologija o procjeni broja nelegalnog vatrenog oružja širom regiona; veliki broj samoubistava i zloupotreba istog u slučajevima rodno zasnovanog nasilja; nedostatak cjelovitog pristupa	-propisati metodologiju o procjeni broja nelegalnog vatrenog oružja, -definisati mjere kako stimulisati građane da predaju ili prijave nedozvoljeno posjedovanje vatrenog oružja, -definisati mjere koje će doprinijeti suzbijanju samoubistava vatrenim oružjem i zloupotreba istog u slučajevima rodno zasnovanog nasilja,	-propisana metodologija o procjeni broja nelegalnog vatrenog oružja,	MUP/UP MPR, KMLO	2020/II	2020/III		
			-definisane mjere za stimulisanje građana da predaju ili prijave nedozvoljeno posjedovanje vatrenog oružja,	MUP/UP MPR, KMLO	2019/IV	2020/IV		
			-definisane mjere koje će doprinijeti suzbijanju samoubistava vatrenim oružjem i zloupotreba istog u slučajevima rodno zasnovanog nasilja,	MUP/UP MPR, KMLO	2019/III	2020/IV		

<p>municijom i eksplozivima</p>	<p>planiranju i sprovođenju sveobuhvatnih mjera za podizanje nivoa svijesti, kao i obrazovnih institucija.</p>	<p>-sačiniti plan cjelovitog pristupa sveobuhvatnih mjera, uključujući i obrazovne institucije, za podizanje nivoa svijesti javnosti u ovoj oblasti.</p>	<p>-donijet plan cjelovitog pristupa sveobuhvatnih mjera, uključujući i obrazovne institucije, za podizanje nivoa svijesti javnosti u ovoj oblasti.</p>	<p>MUP/UP MPR, KMLO</p>	<p>2020/III</p>	<p>2020/IV</p>		
<p>Povećati nivo svijesti mladih muškaraca o opasnosti zloupotrebe malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja, jer oni čine većinu počinilaca i žrtava incidenata izvršenih vatrenim oružjem</p>	<p>Mladi muškarci su nesrazmjerno zastupljeni kako među počiniocima tako i među žrtvama incidenata izvršenih vatrenim oružjem; oni čine većinu onih koji su izjavili da bi posjedovali vatreno oružje jer se osjećaju bezbjednije sa vatrenim oružjem u kući</p>	<p>-izvršiti analizu o opasnosti zloupotrebe malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja mladih muškaraca i sačiniti prijedlog mjera, -izvještavati i pratiti izvršavanje.</p>	<p>-izvršena analiza o opasnosti zloupotrebe malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja mladih muškaraca koja sadrži prijedlog mjera,</p>	<p>MP MUP/UP MPR</p>	<p>2024/II</p>	<p>2024/II</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	
			<p>-izvještava se i pratiti izvršavanje.</p>	<p>MP MUP/UP MPR</p>	<p>2024/IV</p>	<p>2024/IV</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	
<p>Povećati nivo svijesti o opasnostima slavljeničkog pucanja, naročito kao glavnom uzročniku smrtnih slučajeva i povreda izazvanih vatrenim oružjem</p>	<p>Veliki broj povreda i smrtnih slučajeva, kao i materijalne štete izazvane vatrenim oružjem koje se koristi u slučajevima slavljeničkog pucanja; mali broj slučajeva za koje je pokrenuta istraga/donijeta presuda, kao i blaga kaznena politika</p>	<p>-izvršiti analizu slučajeva slavljeničkog pucanja (teritorijalno) i dati prijedlog mjera i aktivnosti, -pratiti izvršavanje.</p>	<p>-izvršena analiza slučajeva slavljeničkog pucanja (teritorijalno), koja sadrži prijedlog mjera i aktivnosti,</p>	<p>MUP/UP MP</p>	<p>2022/II</p>	<p>2022/IV</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	
			<p>-pratiti se izvršavanje.</p>	<p>MUP/UP MP</p>	<p>2022/II</p>	<p>2022/IV</p>	<p>Nijesu pot fin sredstva</p>	

Povećati nivo svijesti i smanjiti zloupotrebu vatrenog oružja u slučajevima nasilja nad ženama, u porodici i drugim oblicima rodno zasnovanog nasilja	Nizak nivo svijesti o široko rasprostranjenj zloupotrebi vatrenog oružja u nasilju u porodici i rodno zasnovanom nasilju i nerazvijeni institucionalni odgovor	-izvršiti analizu slučajeva zloupotreba vatrenog oružja u slučajevima nasilja nad ženama, nasilja u porodici i drugim oblicima rodno zasnovanog nasilja (teritorijalno) i dati prijedlog mjera i aktivnosti,	-izvršena analiza slučajeva zloupotreba vatrenog oružja u slučajevima nasilja nad ženama, nasilja u porodici i drugim oblicima rodno zasnovanog nasilja (teritorijalno), koja sadrži prijedlog mjera i aktivnosti,	MP MUP/UP	2020/II	2020/II	Nijesu pot fin sredstva	
		-pratiti izvršavanje.		MP MUP/UP	2020/II	2020/II	Nijesu pot fin sredstva	
Poboljšati partnerstvo sa medijima u vezi prekršaja i krivičnih djela izvršenih uz upotrebu vatrenog oružja	Saradnja sa medijima o zloupotrebi vatrenog oružja je uspostavljena, ali je sporadična.	-periodično sačinjavati obavještenja u pisanim i elektronskim medijima o nasilju uz upotrebu vatrenog oružja,	-data obavještenja, u pisanim i elektronskim medijima, o nasilju uz upotrebu vatrenog oružja,	MUP/UP KMLO	2020/IV	2020/IV	Nijesu pot fin sredstva	
		-obavještavati o značajnim mjerama i aktivnostima u vezi opasnosti zloupotrebe oružja,	-data obavještenja o značajnim mjerama i aktivnostima u vezi opasnosti zloupotrebe oružja,	MUP/UP KMLO	2020/IV	2020/IV	Nijesu pot fin sredstva	
		-kampanje osmisliti kroz spotove i izradu flajera,	-osmišljena kampanja kroz spotove i izradu flajera,	MUP/UP KMLO	2020/IV	2020/IV		Partnerska podrška
		-saradnju sa medijima poboljšati, učešćem u događajima/posjetama na terenu i drugo.	-poboljšana saradnja sa medijima, učešćem u događajima/posjetama na terenu i drugo.	MUP/UP KMLO	2020/IV	2020/IV	Nijesu pot fin sredstva	
Poboljšati povjerenje u bezbjednosne institucije kao ustanove zadužene da pruže	Registracija velikog broja kratkog vatrenog oružja uglavnom se opravdava	-izvršavanjem propisa i pružanjem usluga na pojednostavljen i efikasan način poboljšati povjerenje građana u bezbjednosne institucije,	-poboljšano povjerenje građana u bezbjednosne institucije, izvršavanjem propisa i pružanjem usluga na pojednostavljen i efikasan način,	MUP/UP	2019/II	2024/IV	Nijesu pot fin sredstva	

adekvatnu i jednaku zaštitu za sve kroz aktivnosti koje uključuju zajednicu, društvo, region	ličnom bezbjednošću; neadekvatna obaviještenost zajednice i rad policije u zajednici.	-neadekvatna obaviještenost u rad policije u zajednici.	-poboljšana obaviještenost zajednice o radu policije u zajednici.	MUP/UP	2019/II	2024/IV	Nijesu pot fin sredstva	
--	---	---	---	--------	---------	---------	-------------------------	--

CILJ 5. - do 2024. godine, znatno smanjiti procijenjeni broj vatrenog oružja u nelegalnom posjedu

Pokazatelj učinka:

a) broj slučajeva i količina vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su zaplijenjeni unutar granica u poređenju sa brojem slučajeva i količinom vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su zaplijenjeni na granici;

Početna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
60%	80%	100%

b) broj vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su dobrovoljno predati, kao i broj vatrenog oružja koje je legalizovano ili onesposobljeno;

Početna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
60%	80%	100%

Znatno povećati broj zaplijenjenog vatrenog oružja, municije i eksploziva	Neadekvatni kapaciteti i oprema za detektovanje; broj prijavljenog zaplijenjenog vatrenog oružja; sporadično korišćenje saradnika u krivičnom postupku za identifikovanje nelegalnog posjedovanja	-sačiniti analizu potrebne opreme za detektovanje vatrenog oružja, municije i eksploziva, naročito u nelegalnom posjedu, sa prijedlogom,	-sačinjena analiza potrebne opreme za detektovanje vatrenog oružja, municije i eksploziva, naročito u nelegalnom posjedu, sa prijedlogom,	MUP/UP UC KMLO	2019/I	kontinuirano		Partnerska podrška
		-sačiniti procjenu potrebnih obuka.	-sačinjena procjena potrebnih obuka.	MUP/UP, UC KMLO	2019/I	kontinuirano	Nijesu pot fin sredstva	

Osigurati uspostavljanje zakonskih mjera koje omogućavaju	Dobrovoljna predaja se primjenjuje u periodu trajanja zakona, a	-duže vremenski sprovoditi kampanju putem medija za akciju dobrovoljne predaje i	-sprovedene kampanje putem medija za akciju dobrovoljne predaje i legalizaciju oružja i municije,	MUP/UP KMLO	2021/I.	kontinuirano		partnerska podrška
---	---	--	---	----------------	---------	--------------	--	--------------------

legalizaciju vatrenog oružja	legalizacija vatrenog oružja se primjenjivala dvije godine	legalizaciju oružja i municije, -propisati ponovo legalizaciju oružja u vrijeme trajanja zakona;	-propisana legalizacija oružja u vrijeme trajanja zakona;	MUP/UP KMLO	2021/I.	kontinuirano		partnerska podrška
Sistematično koristiti onesposobljavanje za smanjenje nelegalnog posjedovanja vatrenog oružja	Propisi o onesposobljavanju oružja su na snazi, ali nijesu u potpunosti usklađeni sa propisima EU o onesposobljavanju oružja	-unaprijediti nadzor nad postupkom o onesposobljavanju oružja u skladu sa propisima EU.	-unaprijeden nadzor nad postupkom o onesposobljavanja oružja u skladu sa propisima EU.	ME, MUP KEI	2020/I	2020/IV		partnerska podrška
Preregistraciju oružja, obaviti u zakonom propisanom roku i riješiti pitanje naslijeđenog vatrenog oružja	Neažurna zamjena isprava o oružju, nakon izmjene i dopune Zakona o oružju, može dovesti do preusmjeravanja vatrenog oružja u protivpravne tokove	-planiranje i nastavak mjera i aktivnosti za preregistraciju oružja, posebno naslijeđenog, -organizovati mjesečne akcije za izdavanje ljekarskih uvjerenja, čija je cijena barijera za rješavanje zahtjeva.	-izvršena preregistracija oružja, posebno naslijeđenog,	MUP, MZ,	2020/I	2023/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-organizovane mjesečne akcije za izdavanje ljekarskih uvjerenja, čija je cijena barijera za rješavanje zahtjeva za izdavanje isprava o oružju.	MUP, MZ,	2020/I	2023/IV	Nijesu pot fin sredstva	

CILJ 6. – sistematično smanjiti broj viška i uništiti zaplijenjeno malokalibarsko i lako oružje i municiju

Pokazatelj učinka:

a) broj prijavljenog malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja, municije i eksploziva koji su konfiskovani ili broj/količina viška naoružanja, municije i eksploziva koji su sistematično uništeni (topljenjem, siječenjem, rastavljanjem, detonacijom idr.) ili eksploziva TNT (iskorišćenog u privredne svrhe);

Početna vrijednost		Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta			Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta			
60%		80%			100%			
Sistematično uništiti sve viškove zaliha službenog vatrenog oružja, municije i	Uspostavljena je standardna operativna procedura (SOP) o uništavanju oružja; uništavanje se vrši periodično; uništavanje municije se vrši u sertifikovanom objektu za	-sačiniti plan MO, MUP za transparentno uništavanje zaliha službenog vatrenog oružja, municije i eksploziva na ekološki prihvatljiv način,	-sačinjen plan za transparentno uništavanje zaliha službenog vatrenog oružja, municije i eksploziva na ekološki prihvatljiv način,	MUP/UP MO	2019/II	2019/III	Nijesu pot fin sredstva	
		-sistematično uništavanje viškova zaliha vatrenog oružja, municije i eksploziva,	-uništeni viškovi zaliha vatrenog oružja, municije i eksploziva,	MUP/UP MO	2019/II I	2023/III		partnerska podrška

eksploziva na ekološki prihvatljiv način	demilitarizaciju; nedostaju procedure za upravljanje rokom trajanja municije	-uspostaviti procedure za upravljanje cjelokupnim životnim ciklusom oružja i municije;	-uspostavljene procedure za upravljanje cjelokupnim životnim ciklusom oružja i municije,	MUP/UP MO	2019/IV	2023/IV		partnerska podrška
		-uspostaviti procedure za upravljanje rokom trajanja municije	-uspostavljene procedure za upravljanje rokom trajanja municije	MUP/UP MO	2021/IV	2023/IV		partnerska podrška
Sistematično i javno uništiti sve količine zaplijenjenog vatrenog oružja, municije i eksploziva	Uspostavljena je SOP o uništavanju; periodično se uništavaju oružje, municija i eksploziv, na osnovu odluke sudske i u upravnom postupku, nađenog i predatog državi na raspolaganje, viškova ili zastarjelog i oštećenog službenog oružja i municije, u sertifikovanim objektima.	-nastaviti periodično uništavanje svih količina zaplijenjenog vatrenog oružja, municije i eksploziva, kao i nađenog i predatog državi na raspolaganje, viškova zastarjelog i oštećenog službenog oružja i municije, kao i eksploziva.	-uništeno svo zaplijenjeno vatreno oružje, municija i eksploziv, nađeno i predato državi na raspolaganje, kao i viškovi i zastarjelo i oštećeno službeno oružje i municija, kao i eksploziv, na ekološki prihvatljiv način.	MUP/UP MORT	2019/IV	2025/IV		partnerska podrška

CILJ 7 – znatno smanjiti rizik širenja i preusmjeravanja vatrenog oružja municije i eksploziva u protivpravne tokove

Pokazatelj učinka:

a) broj objekata za skladištenje malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja i pripadajuće municije i eksploziva koji su u skladu sa međunarodnim standardima bezbjednosti i sigurnosti rekonstruisani u cilju obezbjeđenja sigurnog i bezbjednog skladištenja;

Početna vrijednost		Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta					
60%		80%	100%					
Ojačati kapacitete državnih institucija	Uspostavljeni su planovi inspekcije oružanih snaga, u skladu sa međunarodnim	Unaprijediti i održavati sistem za evidentiranje malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja i municije i vođenje	-formirana pouzdana evidencija službenog malokalibarskog i lakog oružja/vatrenog oružja i municije, na elektronski	MUP/UP MO	2020/I	kontinuirano		

(vojske, policije, službe za čuvanje šuma, kaznenih institucija) za uspostavljanje sistema inspekcije i upravljanja rokom upotrebe malokalibarskog i lakog oružja i municije	standardima - za municiju Međunarodnim tehničkim smjernicama o municiji (IATG/NATO)	službenih evidencija, u koje unositi podatke o roku trajanja; -unaprijediti sistem kontrole i nadzora čuvanja malokalibarskog i lakog oružja i municije	podržan način, u koju se evidentira rok trajanja,						
			-uspostavljen sistem vršenja kontrole i nadzora službenog malokalibarskog i lakog oružja i municije.	MUP/UP MO	2020/I	kontinuirano	Nijesu pot fin sredstva		
	Nije uspostavljen standardizovan sistem upravljanja rokom trajanja malokalibarskog i lakog oružja i municije		-izvršiti analizu kapaciteta i primjene za ispitivanje hemijske stabilnosti baruta i raketnih goriva i dati prijedlog za unaprjeđenje, -izvršiti nabavku jedne do dvije mobilne i jedne stacionarne laboratorije za ispitivanje hemijske stabilnosti baruta i raketnih goriva - MO, -obuka službenika, -analiza napretka i izvještavanje	-izvršena analiza kapaciteta za ispitivanje hemijske stabilnosti baruta i raketnih goriva i dati prijedlog za unaprjeđenje,	MUP/UP MO	2020/II	2020/III		partnerska podrška
				-izvršena nabavka jedne do dvije mobilne i jedne stacionarne laboratorije za ispitivanje hemijske stabilnosti baruta i raketnih goriva - MO,	MUP/UP MO	2024/II I	2024/IV	400.000 (stacion), 10.000 (mobilna) 15.000	partnerska podrška
				-izvršene obuke službenika,	MUP/UP MO	2024/II	2024/II		
				-sačinjena analiza napretka i izvještavanje	MUP/UP MO	2024/II	2024/II	Nijesu pot fin sredstva	
Osigurati da su bezbjedni i sigurni objekti za skladištenje malokalibarskog i lakog	Stepen sigurnosti i bezbjednosti skladišnih objekata za malokalibarsko i lako	-povećati stepen sigurnosti i bezbjednosti skladišnih objekata	-povećan stepen sigurnosti i bezbjednosti skladišnih objekata	MUP/UP MO	2019/I	2024/IV		partnerska podrška	
		-sačiniti SOP i operativne planove bezbjednosti i sigurnosti za svaku skladišnu lokaciju za oružane snage i druge organe	-sačinjene SOP i operativni planovi bezbjednosti i sigurnosti za svaku skladišnu lokaciju za oružane snage i druge organe.	MUP/UP MO	2019/II	2024/IV	Nijesu pot fin sredstva		
		1.nastaviti sa rekonstrukcijom objekta za skladištenje Brezovik, u skladu sa glavnim projektom: -perimetrijska zaštita i video-nadzor, -ventilacija i klimatizacija magacina -elektro-instalacija (jaka struja),	1.rekonstruisan objekt za skladištenje Brezovik, u skladu sa glavnim projektom: -perimetrijska zaštita i video-nadzor, -ventilacija i klimatizacija magacina -elektro-instalacija (jaka struja), -hidrantska mreža,	MO	2019/II	2024/IV	360.000 365.000 300.000 270.000 370.000	partnerska podrška	

oružja/vatrenog oružja i municije izabrani na osnovu identifikovanih potreba i u skladu sa međunarodnim standardima	oružje/vatreno oružje i municiju nije u skladu sa međunarodnim standardima.	-hidrantska mreža, -saobraćajna infrastruktura, 2.povećati mjere tehničke zaštite u skladištu „Rogami“. 3.izraditi glavni projekat za rekonstrukciju skladišta „Pljevlja: -izrada ograde, -hidrantna mreža, perimetrijska zaštita i video nadzor, 4.izraditi glavni projekat za izgradnju skladišta municije na lokaciji kod Bara, -izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.	-saobraćajna infrastruktura,					
			2.povećane mjere tehničke zaštite u skladištu „Rogami“.	MUP/UP	2019/II	2024/IV		partnerska podrška
			3.izrađen glavni projekat za rekonstrukciju skladišta „Pljevlja: -izrađena oграда, -hidrantna mreža, perimetrijska zaštita i video nadzor,	MO	2019/II	2024/IV	12.000 150.000 50.000	partnerska podrška
			4.izrađen glavni projekat za izgradnju skladišta municije na lokaciji kod Bara, -izgrađena dodatna i rekonstruisana postojeća infrastruktura.	MO	2019/II	2024/IV	12.000 265.000	partnerska podrška
	Nije sačinjena analiza troškova i koristi skladišnih kapaciteta za malokalibarsko i lako oružje/vatreno oružje i municiju	-izvršiti analizu troškova i koristi skladišnih kapaciteta za malokalibarsko i lako oružje/vatreno oružje i pripadajuću municiju.	-izvršena analiza troškova i koristi skladišnih kapaciteta za malokalibarsko i lako oružje/vatreno oružje i pripadajuću municiju.	državni organi	2020/I	2020/IV		
Unaprijediti kapacitete pravnih lica (proizvodnja, popravlanje i prepravlanje oružja, promet, prevoz, sportsko-	Zakonom o oružju propisani su uslovi za proizvodnju, ispitivanje i obilježavanje vatrenog oružja, popravlanje i prepravlanje, promet i prevoz	Unaprijediti i uspostaviti sistem redovne kontrole, nadzora i inspekcije pravnih lica i preduzetnika (proizvodnja, popravlanje i prepravlanje oružja, promet, prevoz, sportsko-rekreativno gađanje, osposobljavanje građana, lovišta, fizička zaštita lica i imovine).	-unaprijeden sistem redovne kontrole, nadzora i inspekcije pravnih lica i preduzetnika (proizvodnja, popravlanje i prepravlanje oružja, promet, prevoz, sportsko-rekreativno gađanje, osposobljavanje građana, lovišta, fizička zaštita lica i imovine).	ME, MUP/UP UIP	2019/II I	2023/IV	Nijesu potfin sredstva	

rekreativno gađanje, osposobljavanje građana, lovišta, fizička zaštitna lica i imovine) proizvođača servisera, maloprodajnih objekata, trgovinskih objekata, streljana, lovišta, privatnih kompanija za bezbjednost, centara za obuku) za uspostavljanje sistema kontrole, nadzora i inspekcije	oružja, pružanje usluga sportsko-rekreativnog gađanja i osposobljavanja građana za pravilnu upotrebu vatrenog oružja.							
	Minimalan je broj propisa i stepen nadzora u pogledu proizvodnje i trgovine eksplozivima za civilnu upotrebu	-analiza kapaciteta i primjene propisa koji regulišu proizvodnju i trgovinu eksplozivima za civilnu upotrebu, -priprema i planiranje mjera otklanjanja nedostataka, -izmjene zakona i obuka, -izvještavanje o primjeni.	-izvršena analiza kapaciteta i primjene propisa koji regulišu proizvodnju i trgovinu eksplozivima za civilnu upotrebu,	ME, MUP/UP UIP	2023/I	2023/I	Nijesu pot fin sredstva	
			-planirane mjere za otklanjanje nedostataka,	ME, MUP/UP UIP	2023/II	2023/II	Nijesu pot fin sredstva	
			-izmjene zakona i obuka,	ME, MUP/UP UIP	2023/II I	2023/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-izvještavanje o primjeni.	ME, MUP/UP UIP	2024/I V	2024/IV	Nijesu pot fin sredstva	
Obezbijediti da se sistematično kontrolišu i prate zalihe vatrenog oružja i municije u državnim organima i kod pravnih i fizičkih lica, kao i da se vrši kontrola, nadzor i	Ne postoji procjena rizika kojom se određuju prioriteta kontrole, nadzora i inspekcije pravnih i fizičkih lica; niske plate i neadekvatno vrjednovanje službenika i neadekvatno upravljanje zalihama	-sačiniti procjenu rizika na osnovu koje će se odrediti prioriteta kontrole, nadzora i inspekcije pravnih i fizičkih lica i službenog oružja; -adekvatno nagraditi i stimulisati službenike za uspješno izvršavanje zakona za upravljanje zalihama naoružanja i municije.	-sačinjena procjena rizika na osnovu koje će se odrediti prioriteta kontrole, nadzora i inspekcije pravnih i fizičkih lica i službenog oružja i municije;	Nadležni organi	2019/I	2024/IV	Nijesu pot fin sredstva	
			-nagrađeni i stimulisani službenici za uspješno izvršavanje zakona za upravljanje zalihama naoružanja i municije.	Nadležni organi	2019/II	2024/IV		

procjena istih	naoružanja i municije							
----------------	-----------------------	--	--	--	--	--	--	--

Izgradnja efikasnog sistema kontrole malokalibarskog i lakog oružja i municije i eksploziva, u svim njegovim segmentima, doprinijeće bezbjednosti građanina, države i regiona.

Napomena: MP – Ministarstvo pravde, MUP – Ministarstvo unutrašnjih poslova, MO - Ministarstvo odbrane, MF – Ministarstvo finansija, Ministarstvo zdravlja, MVP – Ministarstvo vanjskih poslova, MPR – Ministarstvo prosvjete, ME – Ministarstvo ekonomije, MSP - Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, MZ – Ministarstvo zdravlja, MORT – Ministarstvo održivog razvoja i turizma; UP – Uprava policije, UC – Uprava carina, UBH – Uprava za bezbjednost, hrane, veterinarske i inspeksijske poslove, MPLJ – Ministarstvo poljoprivrede, UIP – Uprava za inspeksijske poslove, KEI – Kancelarija evropskih integracija, FC – Forenzički centar, PTT – Pošta Crne Gore, COST – Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, ZZS – Zavod za statistiku, KMLO – Komisija za malokalibarsko i lako oružje.